

اللغة
الفارسية

اللغة الفارسية

نصحیت بحمل کان

پ. حمل اندرز برلے مکھیو د خالو اوره

أربعين نصيحة في إصلاح البيوت

تألیف الشیخ / محمد صالح المنجد

مشخصات کتاب :

نام کتاب : چهل اندرز برای بهبود خانوداه

مؤلف : شیخ محمد صالح المنجد

مترجم : الحاج محمد شریف «شریف»

مهتمم : استاد میر حمید احمد «قیم»

دیزاینر : هوتك لیزر کپیووتر

تیراژ : (۲۰۰۰)

ناشر : مؤسسه انتشارات الازهر

دهکی نعلبندی، قصه خوانی، پشاور

چاپ سوم : ۱۴۲۰ ربیع عقرب ۱۳۷۸

قیمت : ( )

حق چاپ محفوظ است

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه مترجم

سپاس وستایش خدایی را که ما را از ملتیان حضرت ابراهیم
بت شکن خواند. ابراهیمی که در میان شعله های فروزان آتش ،
بجز از خداوند قادر و توانا ، حتی از ملک مکلف هم
استعانت نجست .

سپاس ذات اقدس خداوندی را که ما را از جمله امتیان
حضرت سرور کائنات ، بهترین مخلوقات و افضل انبیا (علیه السلام)
و خاتم المرسلین گردانید . پیامبریکه تا آخرین رمق حیات خویش
لحظه بی هم در پیشبرد مسؤولیت خطیب تبلیغ و دعوت و انجام
رسالت آسمانی ، درنگ نه نمود و حتی در جواب کاکایش
(ابوطالب) درپی عقبات مشرکین قریش گفت :

الف

قسم بذات ذوالجلال ، اگر آفتاب را روی کف راست
ومهتاب را روی کف چشم بگذارند ، لحظه بی از دعوت مردم به
سوی یکتا پرستی باز نه ایستم .

سپاس ذات اقدس الهی را که ملت قهرمان و شهید پرورمان
را افتخار هجرت ، جهاد و شهادت نصیب نمود ، بیاری و نصرت
خداوند خیر الناصرین توانستیم پوز بزرگترین ابرقدرت جهان
(روسها و حشی) را بخاک بمالیم ، و آناترا با دست شکسته ، پای
بریده ، بحالت خوفناک و گریزان از میهن عزیز خویش تا آن سوی
مرزهای فروریخته کمونیزم راندیم .

سپاس ذات اقدس پروردگاری را که این بندۀ عاصی
و گنهمگار را به لطف و کرم ازلی اش به شرف طواف بیت الله الحرام
جهت صیقل روح و تزکیه ایمان مشرف گردانید و چه قاصرم که
دربرابر چنین لطف و کرم الهی بجز این قول رسول کریم ﷺ که
در مقام دعا و نیاز گفتند : (یا ربی لک الحمد کما ینبغی جلال
وجهک و عظیم سلطانک) ، دیگر هیچ ندارم خود را خوشبخت
می یابم که در آن دیار و اماکن مقدسه به مین توبه و تقرب ، دید و
وادید با برخی از دوستان صالح و خجسته خصال حاصل گردید .

درجیان ملاقاتهای برادرانه در منزل یکی از برادران رساله
اربعین نصیحة لاصلاح البيوت همراه با فهرست
و مضامین نهایت جالب توجهم را به خود جلب نمود. مطالعه کتاب
مذکور، مرا به این واداشت که آن را به زبان فارسی دری برگردانم
تا در حد توان و دسترسی، عده بیشتر مسلمانان از محتوای
ارزنه آن مستفید گردند.

قابل یادآوریست که در قسمت تصحیح و تدقیق این رساله
بردار دانشمند و استاد بزرگوارم میر حمید احمد قیم صاحب مدیر
تصحیح جریده وزین شهادت خدمات بی شائبه بی انجام داده اند
که از ایشان اظهار امتنان و تشکر می نمایم و از درگاه اقدس الهی
برای شان سعادت دارین و پاداش نیکو خواهانم.

والسلام

الحاج محمد شریف «شریف»

{حنیف ریاطی}

۱۹۹۴/۱۰/۵

ج

بسمه تعالیه

تفصیل

از آن زمان که سوسيال امپريالزم روس به عنوان همسایه، دوست و ترقی یافته، با حاکمان وقت افغان قرار داد های همکاری بست و بدنبال آن راههای آمد و رفتها هموار گردید؛ تخدمه های نفاق با زرنگی ویژه بی که در برنامه متخصصین کشورهای استعماری تعبیه میباشد در میهن ما بذر شد.

با اینکه قشون سرخ کشور شورویها در مملکت ما به شکست و رسوایی گرفتار گردید، ولی سیاسیون روسی روحیه نشستنستی را با مهارت تمام در میان ملتیهای مختلف افغانی رشد داده و آنان را بحیث دشمنان آشتبانی ناپذیر، چنان بجان همدیگر برانگیختند که اکنون بهتر از دوران حضور و قدرتمندی شان میتوانند با سهولت ثمره آن را بردارند. در روزگاران سیاه اخیر که بخش فرهنگی فقیر و انکشاف نیافته ما درپی ورود اندیشه باطل ماتریالزم به انزوا کشانیده شده بود، بدیختانه که در اثر سماجت و خود کامگی برخی ملیت سرستان، بنیاد مدارس و دانشگاههای

نیمه سلامت نیز درهم ریخت و آرزوی ملت مجاهد ما یکسره به
یأس مبدل گردید.

در بحبوحه، چنین اوضاع مبهم و ناپیدا کنار، باز هم خانه،
همین بادیه نشینان دنیای غربت و آواره گی آباد باد که با وجود
مشاکل فراوان از پویایی باز نمی مانند و با تالیف ترجمه کتب و
رسالات مفید، فرهنگ محتضر خویش را از نابودی کلی نجات
می بخشنند.

بنابر همین انگیزه برادر عزیر و فرهنگی ما «رباطی» صاحب
رساله، «چهل اندرز برای بهبود خانواده» را از عربی به دری بر
گردانده اند و ماشاء الله خدمت به سزاویی برای خانواده های
مسلمان انجام داده. امیدوارم مطالعه واستفاده نیک این رساله در
بخش خود، وسیله خیر و صلاح خانواده ها و همچنان باعث فوز
و فلاح مترجم آن گردد.

و من الله التوفيق

میر حمید احمد «قیم»

سخنی چار مورخ

طبع مجدد این رساله

در عصر ما که گرایشهای مادی پرستانه قوت گرفته وجوهر اخلاص و اخوت، تقریباً نایاب گردیده است؛ کتاب مفید، تنها مؤنس و همدمی است که می شاید آنرا نعیم الرفیق خواند. لهذا اهتمام در طریق طبع و تکثیر کتب و رسالات، یگانه مشغله ایست که اثرات افتخار اندوز آن تا جاودانه ها پایدار خواهد ماند.

اکنون که برادر محترم ما «رباطی» صاحب با وجود مشکلات تضییقی محیط هجرت، در پی چاپ مجدد این رساله برآمده اند، آرزومندم اینگونه تلاشهای خیر خواهانه، وسیله فوز و فلاح دنیا و عقبای شان گردد.

ال توفیق من عند الله

میر حمید احمد «تمیم»

مقدمه، چاپ دوم

از آنجائیکه این رساله گرانیها از اهمیت و ارزش واقعی و کافی برخود دار بوده و تقریباً همه مسائل و موضوعات لازمی و ضروری اجتماع فعلی را مورد بحث و بررسی توأم با دلالت و رهنمایی بسوی ساحل فلاج و رستگاری قلم بند نموده است. مزید بر آن نظر به تشویق و تحریص عده‌ء از برادران عالم و علم دوست که نبض اجتماع و جامعه خویش را وقتاً فوقتاً معاینه و تشخیص نموده اند، چاپ دوم این رساله را در دست گرفتیم، و از خداوند خیر الناصرین التجاء میداریم که ما و خوانندگان عزیز و سائر علم برداران علم و دانش را در رابطه خدمت به علم و فرهنگ اسلامی توفیق مزید عنایت عطا فرماید.

ومن الله التوفيق

ال حاج محمد شریف «شریف»

{حنیف ریاطی}

مقدمهء چاپ سوم

خداوند قیوم و مدیر بر هر کرداری کیفری می نهد و مزد هیچ آدمی را به هدر نمی سپارد. از همین دست است تلاش‌های مداوم برادر مجاهد ما جناب ریاطی صاحب که خوشبختانه درین خشک سالان دانش و فرهنگ، آبی در جویباران خشکیده، دانش و معرفت سرازیر میدارد و آرزوهای بر باد رفته، همگان را با انتشار یگان کتاب و رساله، مفید، جان و رمی می بخشد.

رساله «چهل اندرز» که دو بار پیش ازین زیور چاپ یافته بر اثر اشتیاق مفرط خوانندگان نسخه‌های آن نایاب و طلب و تقاضا فراوانتر شده است. درین فرصتی که استواری هرگفته بی برحرارت میله، تفنج وابسته است، باز هم شاهدیم که قشر فرهنگدوست از عرصه دانش کنار نرفته و پروانه صفت پیرامون چراغ دانش و اندرز و تدین طوافی مینمایند گویند: «مشک همان است که خود ببود، نه آنکه عطار گرید». تکرار و تسلسل چاپ رساله «چهل اندرز» خود میرساند که این مجموعه روز تا روز در اندرون محیط پر از مشاکل هجرت و عسرت رسیخ و راهگشایی دارد و مردم دانشی نسخه‌های آنرا بثابه نسخه‌های دارو و علاج زیر نظر ونهالی، خویش نگه میدارند.

خداوند حکیم جلت مجده به جناب ریاطی صاحب توفیق و توانایی بیشتر عنایت بفرماید تا با طبع و نشر آثاری ازین قبیل، دنیای غمبار قیر اندود ما را روشنایی ببخشند. والسلام
میر حمید احمد قیم تخاری

حمل ۱۳۸۰ ش

مقدمه مؤلف

ان الحمد لله ، نحمده ونستعينه ، ونستغفره ، ونعود
بالله من شرور أنفسنا ، ومن سيّئات أعمالنا ، من يهدى الله
فلا مضلّ له ، ومن يُضلّ فلا هادي له ، وأشهد أن لا إله
إلا الله وحده لا شريك له ، وأشهد أن محمداً عبده
ورسوله. أما بعد :

خانه نعمت است

خداوند قدوس لا يزال در کتاب سماوی خویش یعنی قرآن
عظيم الشأن این مشعل فروزان و منبع عالم بشریت ارشاد
میفرماید : «وَاللَّهِ جَعَلَ لَكُم مِّنْ بَيْوَتِكُمْ سِكْنًا» (النحل : ٨)
ترجمه : « خداوند (جل جلاله) ساخت برای شما از خانه‌های شما
جای سکونت »

این کثیر در تفسیر این آیه کریمه میگوید : خداوند (جل جلاله)
ا تمام نعمت خود را بریندگانش یاد آور شده و میفرماید که خانه های
تانرا مکان ومحل سکونت و آرامش گردانیده و آنرا ملجاً و مأوای

مطمئن برایتان ساخته است تا از حوادث روزگار خود را بپوشانید،
واز آن فائدہ برگیرید به فائدہ گرفتن گوناگون ^(۱) .

خانه ما را چگونه تثیل میکند؟

آیا خانه مکان و محل خوردن و نوشیدن، ازدواج، و خوابیدن
و راحت گرفتن انسان نیست؟

آیا خانه محل و مکان خلوت و اجتماع با اهل و اولاد نیست؟
آیا خانه مکان ستر و صیانت زن نیست؟

خداوند (جل جلاله) در این مورد میفرماید: « وَقَرْعَ فِي
بَيْوَتِكُنْ وَلَا تَبُوْجُنْ تَبِرْجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأَوَّلِيِّ » الاحزاب / ۲۳

ترجمه: « وقرار بگیرید در خانهای خود و ظاهر نکنید
(تحمل را) مانند ظاهر کردن عادت جاهلیت پیشینه »

اگر آنکه در احوال و زندگی کسانی تامل نمائیم که خانه و
کاشانه ندارند، و در اردوگاه ها و پناهگاه ها و کنار سرکها زندگی
میکنند و مهاجران و پناه گزینانی که از خانه های شان رانده شده،
و در اردوگاه های وکمپ های مؤقت زندگی خود را بسر می برند،
آگاه شویم آنگاه ارزش و قدر خانه و خانواده را خواهیم شناخت.

(۱) تفسیر ابن کثیر، طبع دارالشعب ۵/۹

بلی چون از انسان آواره بی بشنوی که با عالمی حسرت و
اندوه میگویند : من قرارگاه و مکان ثابت و آرامگاهی ندارم . گاهی
در خانه فلان و زمانی در قهوه خانه ، باعث یا کناره بحر و دریا
می خوابم ، و لباسهایم در تول بکس موتراست ، آنگاه معنی
پراگندگی را که ناشی از حرمان نعمت خانه و خانواده است درک
خواهی کرد .

وقتیکه خداوند (جل جلاله) از بیهود بنی نصیر انتقام گرفت ،
این نعمت بزرگ را که همانا خانه و منزل است از ایشان سلب
نموده و آنان را ازدار و دیوار و کاشانه و سر زمین شان بیرون راند ،
چنانچه قرآن کریم در این مورد میفرماید :

﴿هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الظِّيُونَ وَكَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ
نَّيَارِهِمْ لِأَوْلِ الْحَشْرِ﴾ ثم قال : ﴿يَخْرُبُونَ بِيُوتِهِمْ بِأَيْدِيهِمْ
وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَلَا يَبْتَرُوا يَا أَوْلَيَ الْأَبْهَارِ﴾ الحشر ٢١

ترجمه : «اوست آن ذاتیکه برآورد آنانرا که کافر شدند از
اهل کتاب از خانه های ایشان در اول جمع کردن لشکر ... خراب
میگردند خانه های خود را بدست خوبیش و بدست مؤمنین نیز
خراب شد ، پس عبرت گیرید ای خداوندان بصیرت»

محرك اصلی مسلمان در جهت اصلاح خانه اش

امور متعددی میباشد و از آن جمله است :

اولاً :- حفظ و نگهبانی خود و اهل بیت از آتش دوزخ و سلامتی از عذاب سوزنده آن ؛ چنانچه خداوند (جل جلاله) میفرماید : « يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا أَنفَسْتُمْ وَأَهْلِيْكُمْ نَارًا وَقُوَّاتُهَا النَّاسُ وَالْجَنَّةُ عَلَيْهَا مُلَائِكَةٌ غَلَاظٌ شَدَادٌ لَا يَعِصُّونَ اللَّهَ مَا أَمْرَهُمْ وَيَفْلُوْنَ مَا يَؤْمِرُونَ » (التريم ٦)

ترجمه : « ای مسلمانان نگاهدارید خویشتن را و اهل خانه خود را از آتشی که آتش افروز آن مردمان باشند و سنگ ها، بر آن آتش مؤکلنده فرشتگان درشت خو ، سخت رو. نا فرمانی نمیکنند خدا (جل جلاله) را در آنچه فرموده است ایشان را و میکنند هر چه حکم میشود ایشانرا » .

ثانیاً :- مسؤولیت بس بزرگ و سنگینی بر دوش رئیس فامیل در نزد الله بوده و در روز قیامت مورد باز پرس و سؤال قرار میگیرد .

حضرت محمد ﷺ میفرماید : « إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى سَائِلٌ كُلَّ رَّاعٍ عَمَّا اسْتَرْعَاهُ أَحْفَظْ ذَلِكَ أَمْ ضَيْعَهُ ، حَتَّى يُسَأَّلُ

الرجل عن أهل بيته ^(١)

ترجمه : « یقیناً خداوند (جل جلاله) تحت سوال و پرسش قرار
میدهد هر چوپان را از رعیت و رمه اش ، آیا حفاظت و نگهبانی
نموده است و یا ضایعش کرده ، تا اینکه سوال میکند مرد را از
اهل و عیال خانه اش »

ثالثاً : - خانه محل و مکان حفظ و نگهبانی نفس و سلامتی
آن از شر و فساد بوده و انسان را از شرارت زمانه حفظ می نماید
و جایگاه (پناهگاه) شرعی انسان در وقت فتنه و فساد به
حساب میرود .

چنانچه حضرت محمد ﷺ د راین مورد میفرماید :

« طویی لمن ملک لسانه و وسعة بيته و يكى على خطيبته » ^(٢)

ترجمه : « خوش باد بحال کسیکه باز داشت زیان خود را
و وسعت و کشایش داد خانه و منزل خود را ، دربرگرفت او را خانه
اش و ازیاوه گردی خود داری کرد و گریست به خطایای خود » .

---

(١) حسن ، رواه النسائي فی عشرة النساء (رقم ٢٩٢) وابن حبان عن أنس وهو فی
صحیح الجامع ١٧٧٥ - السلسلة الصحيحة ، ١٦٣٦

(٢) حسن ، رواه الطبراني فی الأوسط عن ثوريان وهو فی صحیح الجامع ٣٨٢٤ .

و نیز می فرماید :

﴿خمسٌ مَنْ فَعَلَ وَاحِدَةً مِنْهُنَّ كَانَ ضَامِنًا عَلَى اللَّهِ : مَنْ عَادَ مَرِيضًا ، أَوْ خَرَجَ غَازِيًّا ، أَوْ دَخَلَ عَلَى إِمَامِهِ يُرِيدُ تَعْزِيرَهُ وَتَوْقِيرَهُ ، أَوْ قَعَدَ فِي بَيْتِهِ فَسَلَمَ النَّاسُ مِنْهُ وَسَلَمَ مِنَ النَّاسِ﴾^{١١٤}

ترجمه: « پنج خصلت است که هر کسی یکی از آن را انجام دهد در ضمانت الله تبارک و تعالی شامل میباشد: کسی که به عیادت مریض برود، یا بقصد جهاد بیرون شود، یا بر امام و امیر داخل شده او را توقیر و تعزیر نماید و یا در خانه خود نشیند و مردم از شر او و از شر مردم درمان باند ».

ونیز میفرماید : «سلامة الرجل في الفتنة أن يلزم بيته» (۲۲)
ترجمه : «سلامتی انسان درهنگام فتنه و فساد در آنست
که در خانه خود بماند»

انسان فائدۀ این امر را زمانی حس میکند که در حالت غریب و در دار و دیگران مسافر بوده و نه منکری را که در پیش روی او انجام می یابد تغییر داده بتواند و نه ملجاً و پناهگاهی

١٠٤/٥/٢٤

(٢) حسن ، رواه الديلمی فی مستند الفردوس عن أبي مرسی وهو فی صحيح الجامع ٣٥٤٣ واللّفظ فی السنّت لابن أبي عاصم رقم ١٠٢١ قال فی التّخّریج : حدیث صحيح.

داشته باشد که در آن داخل شده و خویشتن را از ارتکاب محرمات و نظر حرام نگهداشد ، و اهل وعیال خود را از بیحجابی ویرهنه‌گی نجات داده ، و فرزندان خود را از شر دوستان بد حمایت بکند .

رابعاً:- مردم اکثر اوقات خود را درخانه میگذارند خصوصاً هنگام باران ، گرمی شدید ، سردی شدید ، اول و آخر روز ، و در وقت فراغت از عملی (کار) یا درس و تدریس . پس باید این اوقات را در عبادت و طاعت الله صرف کنند و درغیر آن همه اوقات شان در محرمات به هدرخواهد گذشت .

خامساً:- اهتمام به خانواده از بزرگترین وسیله ساختار وینا ، اجتماع اسلامی میباشد ، زیرا اجتماع از تجمع خانواده بوجود می آید ، پس خانواده بثابه سنگ تهداب اجتماع میباشد ، و اگر خشت های اولی محاکم و استوار باشد ، اجتماع قوی و استوار بوجود میآید و در مقابل دشمنان خدا با جوان مردی و استواری می ایستد و به اشاعه خیر پرداخته شر و بدی در آن نفوذ نمیکند .

بدین ترتیب از بطن خانواده مسلمان ، ارگان اساسی اصلاح اجتماع چون: دعوتگران صالح و مخلص ، قدوه ها ، پژوهندگان علم ، مجاهدان صادق و راستین ، همسرهاي صالحه و نیکو ، مادر مری ، دلسوز و تربیت کننده وغیره مصلحین پا بعرصه اجتماع میگذارند .

پس زمانیکه موضوع دارای این قسم اهمیت بزرگ است
و خانواده ما مملوء از منکرات بوده و تقصیر و کوتاهی و اهمال
و تنبیلی وی پروانی بر آن حکومت کند ، سوال بزرگی در ذهن
انسان خطور میکند که :

پس وسائل اصلاح خانواده چیست ؟

خوا ننده گرامی ! اینک جواب این سوال را خدمت تان تقدیم
میدارم که متنضم بک سلسله نصایح در این مورد میباشد ،
استدعا میدارم از الله (جل جلاله) که مشمر و مفید بوده و کوشش
و سعی فرزندان اسلام را در زنده سازی رسالت خانواده مسلمان
واقعی مبدول گرداند .

این نصایح بر دو محور اساسی می چرخد :

- الف : بدست آوردن مصالح که همانا قیام به امور خیر میباشد .
- ب : رفع مفاسد که به شکل از بین بردن منکرات ظاهر می گردد .
و اینست اوقات شروع در مقصود .

نصیحت (۱)

ساختار خانواده مسلمان

۱- انتخاب و اختیار زوجه و همسر صالحه و نیکو :

خداوند (جل جلاله) در این مورد میفرماید : « وَأَنْكِحُوهَا
إِلَيْهِمْ مِنْكُمْ وَالْمَالِحِينَ مِنْ عَبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ إِنْ يَكُونُوا فَقَرَاءُ
يَخْنَمُهُمُ اللَّهُ مِنْ فَهْلَهُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلَيْهِ ۝ (النور : ۳۲)

ترجمه : « و به نکاح بدھید غلامان و کنیزان شما را و زنان
بی شوهر (و مردان بی زن) را که از شما باشند و (بنکاح در آرید)
بندگان نیکو کار خود را، اگر درویش باشند توانگر کند ایشان را
الله از فضل خود ، والله گشايش دهنده و به همه چیز داناست »
پس برای صاحب خانه انتخاب زوجه و همسر صالحه و نیکو
با در نظر داشت شروط ذیل ضروریست :

* « تُنْكِحُ الْمَرْأَةَ لِأَرْبَعٍ : مَالَهَا ، وَلَحْسَبَهَا ، وَلِجَمَالَهَا ،
وَلَدِينَهَا فَاظْفَرْ بِذَاتِ الدِّينِ تَرِتِيْتْ يَدَاكَ ۝ (۱) (متنق عليه)

« از حضرت ابوهریره (رضی الله عنہ) روایت است که پیامبر

(۱) رواه البخاري ، انظر فتح الباري ۱۳۲/۹

اسلام فرمود : « زن برای چهار چیز به نکاح گرفته میشود : مالش ، حسب و نسبیش ، زیبائیش و دینش و تو برای بدست آوردن زنی دیندار اقدام کن ، دستهایت خاک آلوه شود (شاد و خرم زندگی کنی ».

* « الدنيا كلها متاع و خير متاع الدنيا المرأة الصالحة »^(۱)
ترجمه : « دنیا همه اش متاعست و بهترین متاع دنیا زن
صالحه و نیکو است »

* « ليتَخَذْ أَحَدُكُمْ قَلْبًا شَاكِرًا وَلِسَانًا ذَاكِرًا ، وَزَوْجَةً مُؤْمِنَةً
تعینه على أمر الآخرة »^(۲)
ترجمه : « شما باید قلب شاکر و لسان ذاکر داشته باشید ، و
همسر مومنه و صالحه اختیار کنید ، تا شمارا در امر آخرت
معاونت و همکاری غاید »

* و در روایت دیگر : « و زوجة صالحة تعينك على أمر
دنياك و دينك خير ما اكتنز الناس »^(۳)

(۱) رواه مسلم (۱۴۶۸) ط . عبدالباقي والنسائي عن ابن عمرو، صحيح الجامع (۳۴۰۷)

(۲) رواه أحمد (۲۸۲/۵) والترمذی وابن ماجه عن ثوبان صحيح الجامع (۵۲۳۱) .

(۳) رواه البیهقی فی الشعوب عن أبي أمامة ، انظر صحيح الجامع (۴۲۸۵)

ترجمه : « همسر صالحه و نیکو معاونت میکند در امور دنیا و آخرت و بهتر است از آنچه کنتر و ذخیره می غایند مردم »

* **تزویجوا الودود الولود إنسى مكاثر بكم الأنبياء يوم القيمة ۴)۱)**

ترجمه : « زنانی را ازدواج کنید که دوستدارنده شما و بسیار زا باشند زیرا من به سبب زیادت و کثرت شما بر دیگر آنیباء (علیهم السلام) در روز قیامت فخر و مبارکات میکنم »

* **عليكم بالآبكار فإنهن أنتق أرحاماً وأعدب أفواهاً وأرضي باليسير)۲)**

ترجمه : « برشماست که دوشیزگان را بنکاح گیرید ، زیرا آنان ارحام پوشیده و زبان شیرین داشته و به چیز اندک راضی میشوند ». و فی روایة **و أقل خبأ** یعنی خدده و فرب .

همانگونه که زن صالحه و نیکو یکی از سعادت های چهارگانه میباشد ، همچنان زن بد سیرت و بدخوی یکی از شقاوتهای چهارگانه است .

---

(۱) رواه الإمام أحمد (۲۴۵/۳) عن أنس وقال في إرواء الغليل : صحيح ۱۹۵/۶ .

(۲) رواه ابن ماجه رقم (۱۸۶۱) وهو في السلسلة الصحيحة رقم (۶۲۳) .

چنانچه در حدیث صحیح آمده است : « فمن السعادة المرأة الصالحة تراها فتعجبك و تغیب عنها فتأمنها على نفسها ومالك . ومن الشقاء المرأة تراها فتسؤك وتحمل لسانها عليك وإن غبت عنها لم تأمنها على نفسها ومالك » (۱)

ترجمه : « پس يکی از سعادت های زن صالحه و نیکو این است که چون به او مقابل شوی ترا در تعجب آرد ، و اگر از وی غائب شوی پس امین یابی وی را بر نفس خویشتن و مالت و از شقاوت های زن سؤ و بد بخت يکی اینست که از دیدن وی متنفر گردد و بر تو زیان درازی نماید ، و چون غائب شوی ، بر مال تو و نفس خویش او را امین نیابی ». •

در مقابل باید حالت طلبگار و خواستگارانی که در مسئلله نکاح زن مسلمان اقدام میکنند نیز توجه خاصی صورت گرفته و توأم با شروط ذیل با وی توافق صورت گیرد :

الف : « إِذَا أَتَكُمْ مِنْ تِرْضُونَ خَلْقَهُ وَ دِينَهُ فَزُوْجُوهُ ، إِلَّا تَفْعِلُوا تَكْنُ فَتْنَةً فِي الْأَرْضِ وَ فَسَادَ عَرِيضَ » (۲)

(۱) رواه ابن حبان وغيره وهو في السلسلة الصحيحة رقم (۲۸۴).

(۲) رواه ابن ماجه (۱۹۶۷) وهو في السلسلة الصحيحة (۱۰۲۲).

ترجمه: «وقتیکه شخصی باید نزد شما در حالیکه راضی بودید از خلق و دینش ، پس بنکاح بدھید وی را ، و اگر چنین نکردید ، فتنه و فساد بزرگ د رزمنین بر پا خواهد شد » .

پس باید در مورد گذشته افراد دقیقاً بحث صورت گیرد و معلومات موثق از جراید و مصادر و منابع قابل اعتماد جمع آوری گردد تا اینکه در نتیجه تغافل ، آینده خانواده در معرض انها م قرار نگیرد (۱) .

طبعاً مرد صالح و زن صالحه خانه خوب و سالم بنا و تعمیر می نمایند ، زیرا از زمین خوب ثمر و میوه نیکو و خوب بیار می آید ، و از زمین خبیث و بد جز خباثت و پلیدی نمی روید.

---

(۱) قسمی از این را در بیانیه ، تحت عنوان «المراة المسلمة على عتبة الزواج»

نصیحت (دوم)

سعی و کوشش در اصلاح همسر

اگر زوجه صالحه و نیکو و خوش اخلاق باشد فبها و نعمت «که چه خوب نعمتی است» و این از فضل و مرحومت الهی میباشد و اگر به زیور صلاح و تقوی ملبس نبود ، پس از واجبات مری بیت و سر پرست خانه است تا در اصلاحش بکوشد.

البته این موضوع در حالات نادری پیش می آید . از جمله اینکه مردی ابتدا خود به امور دین توجه نداشته ، پابند قوانین شرعی نمیباشد ، به همین دلیل با زنی ازدواج میکند که متدين نمیباشد . یا به امید اینکه در آینده زن را بنایه تاثیر و مراقبت جدی خود اصلاح خواهد کرد . و یا تحت فشار اقرباء خود قرار گرفته و مجبور به ازدواج این زن شده باشد ، پس در همه این حالات باید تمام سعی و کوشش خود را در جهت اصلاح بکارگیرد . همچنان لازم است مرد بداند که هدایت از طرف خداست و اوتعالی تنها ذات اصلاح آور است . چنانچه در مقام امتحان بر بندۀ خود زکریاء میگوید : «وَأَطْهَنَا لَهُ زَوْجَهُ» «وما اصلاح نمودیم برای او خانش را »

البته اصلاح بدنی و دینی هر دو را شامل میشود ، چنانچه عبد الله بن عباس (رضي الله عنهما) در تفسیر آیه کریمه میفرماید که : (زن او عقیم بود اولاد نی آورد پس اولاد آورد) عطاء میگوید : کمی زیان درازی میکرد ، خداوند (جل جلاله) او را اصلاح کرد ^(۱) .

البته برای اصلاح همسر و سایل متحفظ و جوهر طاری ازین قبیل :

۱ : اعتنا و اهتمام در مورد تربیت و تصحیح عبادت زوجه خاص برای الله و بآ همه اقسام عبادات طوریکه می آید .
۲ : سعی و کوشش در مورد رفعت و بلند بردن ایانش بصورت ذیل :

- الف - تحریص و تشویق نمودنش بر غاز شب "قیام لیل" .
- ب - تلاوت قرآن کریم .
- ج - حفظ نمودن اذکار در اوقات و مناسبات خاصش .
- د - تشویق بر اعطاء صدقه و نفقات .
- ه - خواندن و مطالعه کتب اسلامی مفید .

---

(۱) تفسیر ابن کثیر ۳۶۴/۵ . دارالشعب .

و- شنیدن کست های اسلامی مفید و علمی ایمانی بطور همیشه و مداوم و پیگیری از آن استفاده صورت گیرد .

ز- برگزیدن دوستان دیندار که با او روابط خواهی برقرار کرده و ضمن دید و باز دیدهای مناسب به تبادل سخنان نیک بپردازند.

ح- دور کردن شرو بدی و بستن منافذ آن با دور کردن نزدیکان و هم صحبتان بد و اجتناب از نزدیک شدن به اماکن بد و زشت .

ایمانیات در خانه :

نصیحت (سوم)

امور ایمانی در خانه

خانه ات را محل ذکر الله بگردان :

حضرت پیامبر اسلام میفرماید: « مثُل الْبَيْتِ الَّذِي يَذْكُرُ اللَّهَ فِيهِ ، وَالْبَيْتِ الَّذِي لَا يَذْكُرُ اللَّهَ فِيهِ مثُلُ الْحَيِّ وَالْمَيِّتِ » (۱)

ترجمه : « مثال خانه ایکه در آن ذکر خداوند (جل جلاله) میشود و خانه ایکه در آن ذکر صورت غیکیرد، مانند زنده و مرده است ». پس باید خانه را محل ذکر خداوند (جل جلاله) گردانید با انواع ذکر چون : ذکر قلب ، ذکر زیان ، غاز های پنجگانه و نوافل و قرائت قرآن کریم و مذاکره علوم شرعی و مطالعه کتب متنوعه دینی وغیره مساعد سازید ، چه بسا خانه های مسلمین یافت میشود که به سبب عدم ذکر الهی مرده است.

چنانچه در حدیث آمده است و حتی حال ایشان بد تراز این گردیده و در خانها نغمه های شیطانی و آواز خوانی و سرود های

---

(۱) رواه مسلم عن أبي موسى ۱-۵۳۹ ط. عبدالباقي.

گمراه کن وغیبت و بہتان و غامت و سخن چینی به کثرت جا
گرفته است پس حالت این قماش خانه ها چگونه خواهد بود؟!
واین خانه ها چگونه حالتی خواهد داشت؟ در حالیکه مملو
از معاصی و منکرات بوده ، اختلاط محارم ، تبرج و خود نمائی
ویی ستری بین اقارب غیر محارم و همسایگان شایع میباشد
و ملاتکه چگونه به خانه یی داخل گردد ، در حالیکه
حالتش چنین باشد؟!

پس خانه های خود را با انواع ذکر الهی زنده و منور سازید
. رحمت کند بر شما الله (جل جلاله) .

نصیحت (چهارم)

خانه های خود را قبله گردانید

مقصود از قبله گردانیدن خانه اینست که خانه خود را محل و مکان عبادت بگردانید .

خداوند (جل جلاله) میفرماید : « و أوجينا إلـه موسـه وأخـيه أـنـه تـبـوـءـا الـقـوـمـكـمـا بـمـصـرـ بـيـوتـنـا وـاجـلـهـوا بـيـوتـكـمـ قـبـلـهـ وـاقـيمـوا الـصـلـةـ وـبـشـرـ الـمـؤـمـنـينـ » (یونس : ۸۷)

ترجمه : « و وحـی فـرـسـتـادـیـمـ بـسـوـیـ مـوـسـیـ وـبـرـادـرـ وـیـ کـهـ مـقـرـرـ گـرـدـانـیدـ (مـسـکـنـ سـازـیدـ) بـرـایـ قـوـمـ خـودـ درـ مـصـرـخـانـهـ هـاـ رـاـ بـسـازـیدـ خـانـهـ هـایـ خـودـ رـاـ روـ بـهـ قـبـلـهـ وـبـرـ پـاـ دـارـیدـ نـازـ رـاـ وـبـشـارـتـ دـهـ مـؤـمـنـانـ رـاـ » .

* ابن عباس میگوید : مامور شده بودند تا خانه خود را مسجد گردانند (عبادت نمایند در خانه های خود بجز فرایض) .

* ابن کثیر میگوید : زمانیکه ظلم فرعون و قومش بالای مؤمنین شد گرفت و ابتلا سخت تر گردید ، به کثرت نماز خواندن

مامور شدند - والله اعلم - و در نظر من همین درست است چنانچه
خداوند (جل جلاله) میفرماید:

﴿يَا أَيُّهَا الْمُتَّقِينَ إِذَا سَمِعْتُمُ الْمُنْكَرَ قُلْ إِنَّمَا مَا تَرَىٰ إِلَّا مَا
بِالصَّمْدِ وَالصَّلَاةِ﴾

ترجمه: «ای کسانیکه ایمان آوردید ، یاری خواهید به
صبر و نماز، هر آئینه خدا با صابران است»

و در حدیث میفرماید: «کان رسول الله صلی الله علیه وسلم
إِذَا حَزِبَهُ أَمْرٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

ترجمه: «چون پیامبر (علیه السلام) را مشکلی پیش می آمد به
غا زری می آورد».

و این بیانگر اهمیت عبادت است در خانه ها و خصوصاً در
اوقات ضعف و عاجزی و همچنان بیانگر اهمیت عبادت در خانه ها
است در بعضی آن اوضاع زماناً و با مکاناً در حالت عدم زور
و طاقت و قوت آشکارا نماز خواندن مسلمانان در پیش روی کافران،
در این مقام محراب بی بی مریم (علیها السلام) را باد آور میشیویم که
آنرا مکان عبادت گردانیده بود.

و خداوند (جل جلاله) در مرور دش میفرماید: «هَلَّمَا يَأْتِي
أَنْتَ مَعَكُمْ فَلَا تَرْكُمْ

---

(۱) تفسیر ابن کثیر ۴/۲۲۴.

ذکریا المحراب وجده عندها رزقا) (آل عمران: ۳۷

ترجمه: «هزگاه می در آمد بر مریم زکریا (علیهم السلام) (در حجره مریم) می یافت نزدش خوردنی».

صحابه کرام حریص بودند تا نماز های نوافل را در خانه اداء نمایند و در این مورد قصه معتبر و مشهوری وارد آمده است که این خصلت شان را بخوبی تعبیر میکند:

از محمود بن الربيع انصاری روایت شده است، عتبان بن مالک صحابه جلیل القدر و از جمله انصار در غزوه بدر حاضر بود، نزد رسول الله ﷺ آمده گفت: من امام قومم بوده بر ایشان نماز می خوانم و اینک چشم کم بین وضعیف شده است و چون باران زیاد بیارد، وادی بی که بین من و آنها واقع است پر آب شده و سیل سرازیر میشود، پس بین ما حایل میگردد، ومن فتیوانم که به مسجد شان رفته و نماز را بآنا آنها به جماعت بخوانم، بناءً دوست دارم که یکبار به خانه من تشریف آورده و در آنجا نماز بخوانید تا مکان نماز جناب شما را مصلای خود قرار دهم.

رسول الله ﷺ فرمود: ان شاء الله چنین خواهم کرد.

* عتبان میگوید: چون صبح روشن شد رسول الله همراه با ابو بکر صدیق (رضی الله عنه) تشریف فرما شده و طلب اجازه کردند،

ومن فوراً اجازه دادم ایشان داخل شده پرسیدند که در کدام قسمت خانه ات میخواهی تا غاز بخوانم ، پس بگوشه بی از خانه اشاره نمودم ، پیامبر استاده شد و ما در عقبش صف بستیم ، ایشان دو رکعت غازخوانده سلام گشتندند^(۱)

* ابن حجر (رحمه الله) در فوائد این حدیث میگوید : این حدیث اشاره به اتخاذ موضع معین برای غاز در خانه است ، اما از اتخاذ مکان معین در مسجد که نهی از آن صورت گرفته بوسیله حدیث ابوداود ثابت شده است ، محمول بر آنست که اگر مستلزم ریا و خود غائی باشد ، ممنوع است .

علاوتاً اتخاذ مکان معین برای غاز در خانه مستلزم وقف بودن آن نمی باشد ، اگر چه اسم مسجد بر آن اطلاق گردد .

---

(۱) رواه البخاری الفتح ۵۱۹/۱

نصیحت (۵)

تربیه ایمانی برای اهل بیت

* عائشه صدیقه (رضی الله عنها) میفرماید : « کان رسول الله ﷺ یُصلی من اللیل فاذا اوترا قال : قومی فاوتری یا عائشة » (۱) ترجمه : « از حضرت بی بی عائشه (رضی الله عنها) روایت است که وی میفرماید : رسول الله ﷺ در شب غاز می گزاریدند و هنگامیکه غاز وتر را اداه میکردند ، میفرمودند : یا عائشه بر خیز و غاز وتر را اداه کن ». *

* پیامبر ﷺ فرمودند : « رَحِمَ اللَّهُ رَجُلًا قَامَ مِنَ اللَّيْلِ فَصَلَى فَأَيْقَظَ امْرَأَتَهُ فَصَلَتْ ، فَيَانِ أَبْتَ نَضَحَ فِي وَجْهِهَا الْمَاءَ » (۲) ترجمه : « رحمت خدا باد مردی را که شب بر خیزد و غاز بگزارد و سپس خانش را بیدار کند و او هم غاز گزارد ، واگر ابا ، ورزد در رویش آب پاش دهد ». *

(۱) رواه مسلم ، أنظر مسلم بشرح النووي ۲۳/۶

(۲) رواه أحمد وأبو داود ، أنظر صحيح الجامع ۳۴۸۸

ترغیب نمودن زنان به دادن صدقه (خیرات) نیز از اموریست که موجب ازدیاد ایمان میگردد و کار بس بزرگی است که پیامبر ﷺ نیز دیگران را در این جهت تشویق کرده و میفرمایند : « يا عشور النساء ، تصدقن فإنی رأيتكن أكثر أهل النار » ^(۱۱)

ترجمه : « يا جماعت زنان صدقه غایید ، پس حقیقتاً من دیده ام شما زنان را اکثراً دوزخیان »

از مفکوره های بکر و تازه ، گذاشتن صندوق صدقات و تبرعات است که در خانه گذاشته و برای مساکین و فقرا از طریق آن کمک صورت گیرد ، و از هر در آمدی یکمقدار را برای محتاجین در آن بریزند) و چون خانواده ها مشاهده کنند که مریض و سرپرست شان ایام بیض (روزهای ۱۳-۱۴-۱۵ هر ماه قمری) ، تا سوعاً و عاشوراً ، عرفه و روز های از ماه محرم و شعبان را روزه میگیرد ، به تأسی از او دیگران نیز به روزه گرفتن اقدام می غایبند .

---

(۱۱) رواه البخاری . الفتن ۱/۵۰

نھیجھٹ

اهمام به اذکار شرعی و مسنون

اٹھکار لخول منزل :

از امام مسلم (رحمه الله عليه) در صحیحش روایت است که
هر آیتنه رسول الله ﷺ فرموده: «إِذَا دَخَلَ الرَّجُلُ بَيْتَهُ فَذَكِّرْ
اسمَ الله تَعَالَى حِينَ يَدْخُلُ وَحِينَ يَطْعَمُ، قَالَ الشَّيْطَانُ: لَا مَبِيتْ
لَكُمْ وَلَا عَشَاءَ هَاهُنَا، وَإِنْ دَخَلْ فَلَمْ يَذْكُرْ اسْمَ الله عِنْدَ دُخُولِهِ
قَالَ: أَدْرَكْتُمُ الْمَبِيتَ، وَإِنْ لَمْ يَذْكُرْ اسْمَ الله عِنْدَ مَطْعَمِهِ قَالَ: أَدْرَكْتُمُ الْمَبِيتَ وَالْعَشَاءَ» (۱۱)

ترجمه: «هنگامیکه انسان به خانه داخل شده واسم الله را در وقت داخل شدن وطعام خوردن به زیان براند ، پس در این وقت شیطان - برای دیگر شیطان ها (لشکرش) میگوید : در اینجا مکان شب باش و طعام شب برایتان ممکن نیست ، واگر در وقت داخل شدن اسم الله را یاد نکرد ، میگوید: شب باش را یافتید واگر در وقت خوردن نام الله را بر زیان نیاورده ، میگوید : شب باش وطعام شب را نیز در یافتید .

١٥٩٩: ٣ . و م س ل م : ٣ . ٣٤٦: ٣ . ال م س ت د : ال ر و اد ال ا ي م ام ا ح م د .

اذکار خروج از منزل

ابوداود درسن اش روایت نموده است که رسول الله ﷺ فرمود : (إِذَا خَرَجَ الرَّجُلُ مِنْ بَيْتِهِ فَقَالَ : بِسْمِ اللَّهِ ، تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ ، لَا حُوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ، فَيَقَالُ لَهُ : حَسْبُكَ قَدْ هَدَيْتُكَ ، وَكَفِيْتُ وَوَقَيْتُ ، فَيَتَنَحَّى لِهِ الشَّيْطَانُ فَيَقُولُ لَهُ شَيْطَانُ أَخْرَى : كَيْفَ لَكَ بِرَجُلٍ قَدْ هُدِيَ وَكَفِيْتُ وَوَقَيْتُ) ^(۱)

ترجمه : « وقتیکه انسان هنگام بیرون شدن از خانه و منزلش بگوید : بسم الله توکلت على الله .. بنام خداوند (جل جلاله) خارج میشوم ، خاص بر خداوند متعال توکل دارم ، نیست گردیدنی از معصیت بسوی طاعت و نیست قوتی (برای انجام اعمال خیر ، مگر بیاری و توفیق الله) ، پس به او گفته میشود : کافیست ترا و به تحقیق هدایت شدی ، و کار هایت رو براه شده و حفظ و وقايه گردیدی و شیطان از وی دور میشود ، پس شیطان دیگر برای این شیطان میگوید : چه کرده میتوانی تو ، به آن شخصیکه به تحقیق هدایت کرده شد ، و کفایت کرده شد و حفاظت کرده شد »

(۱) رواه ابوداود رقم (۴۰۵) ، والترمذی رقم (۳۶۲۶) ، وهر قی صحیح الجامع رقم (۴۹۹) .

استعمال مسواك

امام مسلم در صحیح خود از حضرت عائشہ (رضی الله عنہا) روایت میکند که عائشہ صدیقه فرمود :

«کان رسول الله ﷺ، إذا دخل بيته بدأ بالسواك» (۱)

ترجمہ : «هنگامیکہ پیامبر اسلام (علیہ افضل الصلاة والسلام) وارد خانہ خود میشدند ، شروع به مسواك زدن می نمودند» .

---

(۱) صحیح مسلم کتاب الطهارة باب ۱۵ رقم ۴۴.

(نصیحت ۷)

مواضیع برقراریت سوره «البقرة» در

خانه جهت راندن شیطان از منزل

در این باره احادیث زیادی وارد آمده از جمله :

* «قال رسول الله ﷺ : لا تجعلوا بيوتكم قبوراً إن

الشيطان ينفر من البيت الذي تقرأ فيه سورة القراءة» ^(۱)

ترجمه : «خانه های خود را گورستان نسازید ، همانا

شیطان از خانه ایکه در آن سوره بقره تلاوت شود فرار میکند».

* «اقرأوا سورة البقرة في بيوتكم فإن الشيطان لا يدخل

بيتاً يُقرأ في سورة البقرة» ^(۲)

ترجمه : «در خانه های تان سوره بقره را تلاوت کنید ،

زیرا در خانه یی که سوره بقره در آن قرائت و تلاوت شود ، شیطان

در آن خانه داخل نمی شود»

(۱) صحیح سلم ط . عبدالباقي ۵۳۹/۱

(۲) رواه الحاکم فی المستدرک ۵۶۱/۱ و هر فی صحیح الجامع ۱۱۷۰.

در مورد فضل وثواب دو آیت اخیر و اثر تلاوت آن در خانه ،

حضرت محمد ﷺ میفرماید :

* «إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى كَتَبَ كِتَابًا قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْفَيْ عَامٌ، وَهُوَ عِنْدُ الْعَرْشِ، وَأَنَّهُ أَنْزَلَ مِنْهُ آيَتَيْنِ خَتَمَ بِهِمَا سُورَةَ الْبَقْرَةِ، وَلَا يُقْرَآنَ فِي دَارِ ثَلَاثِ لِيَالٍ فِي قَرْبِهِ الشَّيْطَانُ» (۱۱)

«حضرت خداوند (جل جلاله) دو هزار سال قبل از پیدایش آسمانها و زمین کتابی نوشته بود که آن کتاب در عرش موجود بوده ، هر آئینه دو آیت از آن را نازل فرمود ، آن دو آیتی که توسط آن سوره بقره خانقه و انتهاء می یابد ، اگر آن دو آیت سه شبانه روز در خانه ای قرائت بشود ، هر گز شیطان نزدیک آن خانه شده نمیتواند ». .

---

(۱) رواه الإمام أحمد في السنة ۲۷۴/۴ وغيره وهو في صحيح الجامع ۱۷۹۹

نصیحت (۸)

علم شرعی در منزل

تعلیم و تربیه اهل بیت

دین اسلام این وظیفه شرعی را بدوش رئیس فامیل و سرپرست خانواده گذاشته است که باید به آن قیام ورزد ، آن عبارت از تنفیذ و اجرای این فرموده خداوندی است که میفرماید : « یا ایها الذين امنوا قوا انفسکم و اهليکم نارا و قویکم الناس والجحارة ». ۴

ترجمه : « ای مسلمانان نگاهدارید خویشتن را و اهل خانه خود را از آتشیکه آتش انگیز آن مردمان و سنگ هاست ». ۵

این آیده کریمه در جهت تعلیم و تربیه اهل بیت وامر فودن ایشان به کار های احسن و نیکو و منع و بازداشت شان از کارهای بد و نا مشروع حیثیت یک فارمول و قاعده اساسی و اصولی را دارا میباشد .

خواننده گرامی !

حالا توجه شما را به بعضی از اقوال مفسرین که

در مورد تفسیر آید کریمہ متذکره ارائه نموده اند جلب می نمایم که
بالای رئیس فامیل چه چیز واجب است :

* حضرت قتاده (رضی الله عنہ) میگوید : (امر بکند ایشان را
به اطاعت و فرمانبری الله و باز بدارد ایشان را از معصیت و
نافرمانی الله و کمر همت بینند در مورد تطبیق نمودن احکام الهی
بالای ایشان و باری نماید ایشان را به آنچه الله امر فرموده و چون از
احکام الهی سر کشی نمایند باید از آن کار منع نماید و ایشان را
مورد توبیخ قرار دهید^(۱).

* ضحاک و مقاتل میگویند : بر مسلمان لازم است که
تعلیم بدهد اقارب و خویشاوندان و خدمتگاران و کنیزکان خود را
آنچه را که الله (جل جلاله) فرض گردانیده بالای ایشان و آنچه را که
منع نموده ایشان را از انجام دادن آن^(۲).

* حضرت علی (رضی الله عنہ) میگوید : تعلیم بدهید ایشان را
و تادیب نمایید آنان را.^(۳)

* الکیا الطبری میگوید : بر ماست که اولاد و اهل خود را

---

(۱) الطبری ۲۸/۱۶۶.

(۲) تفسیر ابن کثیر ۸/۱۹۴.

(۳) زاد المسیر ۸/۳۱۲.

آداب و اصول دین بیاموزانیم و ادب لازمه بی که از آن چاره نیست ، ایشان را بدھیم .

* وقتیکه حضرت محمد ﷺ در مورد تعلیم و تربیه غلامان و کنیزان ، مردم را تشویق و تحریص می گایند ، پس در باره تعلیم و تربیه اهل و اولاد که همه ایشان احرار و آزاد هستند چگونه خواهد بود ؟

* امام بخاری (رحمۃ اللہ علیہ) در صحیح خود در باب (تعلیم الرجل امته و اهله) این حديث شریف را ذکر نموده و میفرماید :

(ثلاثة لهم أجران ... و رجل كانت عنده أمة فادبها فأحسن تأدیبها، وعلّمها فأحسن تعلیمها، ثم أعتقها فتزوجها فله أجران)

ترجمه : « سه نفر اند که برای هر یکی از آنها دو اجر و پاداش است : از جمله مردیکه کنیز خود را ادب بیاموزاند به ادب آموختانند احسن و نیکو ، و تعلیم بدهد به تعلیم دادن احسن و نیکو ، باز آن را آزاد سازد و به نکاح شرعی خود در بیاورد ، پس برای چنین اشخاص دو اجر و پاداش می باشد » .

* ابن حبیر (رحمۃ اللہ علیہ) در شرح این حديث میگوید :

تعلیم کنیز به نص ثابت شده است ، و تعلیم اهل و عیال به قیاس پس تعلیم فرائض خداوندی و سنت نبوی برای اهل و عیال که

احرار و آزاد اند ، نسبت به کنیز به مراتب لازم و ضروریست.^(۱) انسان احياناً در معاملات و وظایف اش چنان مصروف میگردد که حتی برای تعلیم اهل بیتش فرست مناسب پیدا کرده نمیتواند ، پس برای حل این معضله بهتر خواهد بود که روزی برایشان معین نماید تا اهل ویست و حتی دیگر اقارب و خویشاوندان خود را بدان روز تعلیم بدهد ، ویرای ایشان در خانه مجلس علم را عقد و دایر بنماید و همه ایشان را بدین مجلس بخواهد و به آمدن این مجلس ایشانرا تشویق و تحریص نماید ، تا حتی الامکان بدین مجلس حاضر شوند و آمدن خویشتن را به این مجلس فکر ادا کنند بالای خود لازمی و ضروری بدانند ، ویرای توست آنچه که در این مورد از نبی کریم ﷺ وارد شده است و آنچه نبی کریم ﷺ در این مورد حاصل نموده است :

* امام بخاری در باب (هل يجعل للنساء يوم على حدة في العلم) حديث أبي سعيد الخدري (رضي الله عنه) را دلیل گرفته چنین بیان میدارد : (قالت النساء للنبي ﷺ : غلبنا عليك الرجال فاجعل لنا يوماً من نفسك فوعدهن يوماً لقيهنَ فيه قوعظهن وأمرهن) (رواہ البخاری)

(۱) فتح الباری ۱/۱۹۰.

ترجمه : « زنان به حضرت محمد ﷺ گفتند : اکثر اوقات گرانبهای جناب شما را مردان برای آموختن علم تخصیص داده اند، پس برای ما نیز یک روز را معین و خاص بگردانید تا در آنروز از جناب عالی علم بیاموزیم . »

سیدنا محمد (علیه افضل الصلاة والسلام) خواهش ایشان را پذیرفته و وعده مثبت داد .

* ابن حجر میگوید (رحمه الله علیه) : عین واقعه را در حدیث سهل بن ابی صالح از پدرش ووی از ابوهریره (رضی الله علیه) بیان میدارد : فقال (موعدکن بیت فلاتة فأتاهن فحدثهن) ^(۱)

ترجمه : « وعده داد ایشان را در یکی از خانه ها پس آمدند، و آموختاند ایشانرا »

ازین حدیث شریف میتوان مطالب ذیل را بدست آورد :

الف : تعلیم زنان باید در خانه صورت بگیرد .

ب : زنان صحابه رضوان الله علیهم اجمعین بر تعلیم و تربیه حریص بودند .

ج : توجه همه جانبیه تنها به مردان و فراموش نمودن زنان اشتباه بزرگی است که دعو تگران و رئیس خانواده مرتکب آن میشوند .

---

(۱) فتح الباری ۱/۱۹۵

جاناً بعضی ها می پرسند که فرضًا توانستیم که یک روز را در خانه برای تعلیم تخصیص دهیم و اهل خود را نیز خبر دهیم که آماده باشند ، پس چه کسی در این جلسات درس دهد و چگونه آغاز نماییم ؟

خواستنده گرامی ا

در جواب این سوال اقتراح پیشنهادی را خدمت تان تقدیم میداریم تا اینکه خود منبع و برنامه مبسوطی برای همه و خصوصاً برای زنان باشد .

۱- تفسیر العلامه ابن سعید که مسمی به :

(تيسيرالكريم الرحمن في تفسيركلام المنان) است این تفسیر هفت جلدی بوده و با سلوب و شیوه مفصل و آسان تألیف گردیده که میتوان سوره ها یا مقاطع و قسمت های انتخابی آنرا بشکل درس تقدیم نمود .

۲- کتاب ریاض الصالحین : با خواندن یک مقدار از احادیث باشرح تعلیمات مفید و اندرزها و فوائد آن و ممکن از کتاب «نזהه المتقین» استفاده نمود .

۳- کتاب «حسن الأسوة بما ثبت عن الله ورسوله في النسوة» از علامه صدیق حسن خان .

همچنان برای زنان تعلیم بعضی احکام فقهی لازم است از جمله : احکام طهارت ، حیض و تنفس ، احکام نماز ، روزه ، زکات و حج . واگر توان وقدرت بیشتر داشتند باید بعضی احکام دیگر مانند: خوردن ، نوشیدن پوشیدن و زینت و سنن فطری و محارم و حرمت آواز خوانی و موسیقی وغیره نیز برای شان تدریس بشد .

از جمله مصادر همین در این مورد مهتواند از آنها نام برد :

الف: فتاوی اهل علم مانند: مجموعه فتاوی شیخ عبدالعزیز بن باز ، شیخ محمد بن صالح العیشی وغیره که در رساله ها و کست ها مرقوم و مسجل است ، برنامه تعلیم زنان باید متنضم این باشد . و در این مورد بعضی مصادر جید و متنوع را نباید فراموش ساخت از جمله تعقیب نمودن برنامه های رادیو « قرآن کریم » را بطور منظم و همیشه توأم با اهتمام و توجه خاص به آن .

علاوه‌تا در ضمن توفیر وسائل تعلیم زنان این موضوع نیز شامل است که اهل بیت را متوجه روزهای مخصوص زنان در کتابفروشی ها و مراکز علمی بسازیم و آنان را همکاری نمائیم تا با مراجعات نمودن حجاب شرعی توأم با جمیع شروط آن درآنجا حضور بهم رسانند .

نصیحت (۹)

ساختن کتابخانه اسلامی از کتب متنوع

و گوناگون در منازل

از جمله اموری که در تعلیم و تربیت اهل بیت و خانواده کمک می نماید و زمینه مناسبی برای آموزش علوم اسلامی فراهم می سازد ، ایجاد یک کتابخانه اسلامی در خانه می باشد .

البته ضرور نیست که کتابخانه بزرگ بسازیم ، بلکه یک اندازه کتب مهم را برگزیده در دسترس همه بگذاریم و خانواده را تشویق نماییم تا از آن استفاده نمایند .

تخصیص دادن قسمی از اطاق نشمن که نظیف و مرتب باشد ، برای وضع کتب و در اطاق خواب و مهمان خانه این زمینه را برای همه میسر می سازد که با استمرار به مطالعه بپردازند . برای اتقان هر چه پیشتر و تحسین و بهتر کردن کتابخانه که خداوند (جل جلاله) اتقان را دوست دارد ، لازم است تا کتابخانه مشتمل بر مراجع و مصادری باشد که در بحث مسایل قابل اعتماد بوده و برای فرزندان مدارس و مکاتب در امور درسی شان

مشمر واقع گردد . علاوه‌تاً باید کتابخانه مشتمل بر کتبی باشد که دارای مستوا های مختلف بوده و برای خورد و بزرگ از زن و مرد قابل استفاده باشد . همچنان مشتمل بر کتب و مجلاتی باشد که جهت اهدا به مهمنان ، دوستان فرزندان و کسانیکه بزیارت خانواده می آیند ، تهیه گردد . و باید کوشید که چاپ های جذابی را که بر اثر تحقیق احادیث تحریج شده باشد جمع نمائیم و میتوان بخاطر بدست آوردن این مصادر به مراکز فروش ولیام کتب مراجعه ، و بعد از مشوره با اهل علم و خبره ، کتب لازمه را جمع آوری نمود .

از امیریکه ما را در بدست آوردن کتب مساعدت می نماید اینست که کتب را حسب موضوعات ترتیب نمائیم ، مثلاً :

تفسیر: را در یک ردیف ، حدیث را در ردیف دیگر ... همچنان یکی از اعضای فامیل را جهت ترتیب و تنظیم فهرست و موضوعات توظیف نمائیم تا دریافت کتب به سهولت و آسانی صورت بگیرد . و یقیناً بسیاری از حریصان اسماء کتب اسلامی برای کتابخانه منزل شان میپرسند .

برا درگرامی فلهذا اینک اقتراحات و پیشنهاداتی خدمت تان پیشکش میشود :

١- تفسير : تفسير ابن كثير، تفسير ابن سعدي ، زيدة التفسير از اشقر، فی ظلال القرآن از سید قطب، اصول التفسير از ابن عثيمین و لمحات فی علوم القرآن از محمد الصباغ .

٢- حديث : صحيح الكلم الطيب ، عمل المسلم فی اليوم والليلة (أو الصحيح المسند از اذكار اليوم والليلة) ، رياض الصالحين وشرح آن (نزهة المتقين) ، مختصر صحيح البخاری از زبیدی ، مختصر صحيح مسلم از منذری والالباني ، صحيح الجامع الصغير ، ضعيف الجامع الصغير، صحيح الترغيب والترهيب ، السنة ومکانتها فی التشريع ، قواعد وقوانين من الأربعين النووية از نظام سلطان .

٣- عقیده : فتح المجيد شرح كتاب التوحيد (تحقيق الأرناؤوط) ، اعلام السنة المنشوره از حکمی (محقق) معارج القبول از حکمی (محقق) وشرح العقیده الطحاوية تحقيق الالباني ، سلسلة العقيدة از عمر سليمان الأشقر (٨) جلدی وشروط الساعة از دکتور یوسف الوابل .

٤- فقه : منار السبيل از ابن ضوبان همراه با إرواء الغليل ازالباني ، زاد المعاد ، المغنى از ابن قدامه ، فقه السنة ، مجموعة

فتاوی‌العلماء مانند: عبدالعزیز بن باز، محمدبن صالح العثیمین
عبدالله بن جبرین، صفت صلاة النبی ﷺ از شیخ البانی وشیخ
عبدالعزیز بن باز و مختصر احکام الجنائز از البانی.

۵- اخلاق و تزکیه نفوس: تهذیب مدارج السالکین،
الفوائد، الجواب الکافی، تهذیب موعظة المؤمنین، غذاء الالباب.

۶- سیرت و تراجم: البداية والنهاية، از ابن کثیر،
مختصر الشمائی المحمدیة، الترمذی اختصار الالبانی،
الرحيق المختوم از مبارک فوری، العواصم من القواسم از ابن
العربی، تحقيق الخطیب والاستانبولی، المجتمع المدنی جلدیک و دو
از شیخ اکرم العمری، سیر اعلام النبلاء، منهج کتابة التاریخ
الاسلامی از محمد صامل السیلیمی.

همچنان یک تعداد کتب نفیس که در مجلات مختلف قرار
دارد و از جمله:

الف: کتابهای استاد سیدقطب (رح) مانند: مستقبل لهذا
الدین، هذاالدین، معالم فی الطريق، خصائص التصور الاسلامی
ومقوماته.

ب: کتابهای استاد محمدقطب مانند: منهج التربیة الاسلامیة

جلد يك ودو ، واقعنا المعاصر ، رؤية اسلامية فى احوال العالم المعاصر ، قبسات من الرسول ، معركة التقاليد ، هل نحن مسلمون جاهلية القرن العشرين ومذاهب فكرية معاصرة .

ج : كتابهای استاذ أبو اعلى مودودی : تفسیر سوره النور والمحاجب ، والجهاد .

د : كتابهای ابوالحسن الندوی : مثل ماذا خسر العالم بانحطاط المسلمين ، الصراع بين الفكرة الاسلامية والفكرة الغربية .

ه : كتابهای الشیخ عمر بن سلیمان الاشقر وكتابهای الشیخ محمد ابن احمد ابن اسماعیل المقدم ، وكتب استاد محمد محمد حسین ، كتابهای محمد جمیل زینو ، وكتابهای استاد حسین العوایشة فی الرقائق وكتاب الایمان از محمد نعیم یاسین ، والولاء والبراء از شیخ محمد سعید القحطانی ، المسلمين وظاهره الهزيمة النفیسیة از عبدالله الشبانة ، المرأة بین الفقه والقانون از مصطفی السباعی ، الاسرة المسلمة امام الفیدیو والتلفزیون از مروان کجک ، وكتاب وجاء دور المجوس از عبدالله محمد الغریب ، كتابهای الشیخ بکر ابو زید ، وكتابهای الشیخ سلمان العودة ، وبحثهای استاد مشهور حسن سلمان .

وغير از بن کتابها ، بسا کتب ارزشمند وگرانبهایی موجود

است که حصر و شمار نمودن آن غیر ممکن میباشد و در عالم
کتبیات و رسائل چیزی های مفید و نافع زیادی موجود است ،
مکرجهت تطویل موضوع مختصر ا و مجزا از کتب فوق الذکر
یاد آور شدیم . برای مسلمین لازم است که در انتخاب کتب مشوره
و دقت نمایند ، « و خداوند (جل جلاله) به کسیکه خیر را خواسته
باشد در دین عالمش می سازد »

نصیحت (۱۰)

کتابخانه سمعی در منزل

تیپ درخانه ممکن برای مقاصد نیک استفاده گردد و هم ممکن در کارهای شر و نامشروع بکار رود.

از وسائلی که میتوان تیپ را بخاطر کسب رضای خداوند قدوس ولایزال بکار انداخت، ساختن یک کتابخانه سمعی مناسب درخانه که حاوی کست های اسلامی اعم از وعظ و نصیحت علماء، خطباء، قراء و اعظین باشد، ایجاد نمائیم.

یقیناً شنیدن کست های تلاوت قرآن کریم که توأم با خشوع و خضوع که در غاز تراویح قرائت شده است بالای اهل و بیت تأثیر خاص و عمیق دارد، چه از ناحیه تأثیر معانی تنزیل باشد یا از ناحیه تکرار آن در حفظ نمودن کلام الله شریف. همچنان شنیدن کست های تلاوت قرآن کریم انسان را از شنیدن کست های آهنگ و موسیقی بازداشت و حمایت کننده از قباحت است. دیگر اینکه قلب و گوش گنجایش خلط و مختلط ساختن کلام الرحمن را به مزامیر شیطان دارا، نمیباشد.

شنیدن کست های فتوا و احکام مسائل مختلفه در فهم و دانایی اهل بیت اهمیت و اثر خاصی دارد خصوصاً احکام و مسائلی که انسان یومیه به آن رویرو شده و سرو کار دارد . درین رابطه اقتراح پیشنهاد ما به شنیدن این کست هاست :

شنیدن کست های مسجل و ثبت شده حاوی فتوای علماء از جمله شیخ عبدالعزیز بن باز ، شیخ محمد ناصرالدین البانی ، شیخ محمد عیثمن ، شیخ صالح الفوزان وغیر اینها از علمای مستضعفین اسلام .

فلهذا لابدیست از اعتماء و اهتمام مسلمین به آن جهت که فتوایی از آن اخذ می گایند ، بخاطر اینکه این مسئله ، مسئله دین می باشد ، پس درمورد اخذ دین باید از تقوا ، اصلاح ، خدا ترسی و اعتماد شخص آموزگار به احادیث صحیح و عدم آن تعصب مذهبی و رفتار و کردار وی توأم با در نظرداشت دلائل شرعی دانسته و بداند ، والتزامش را به منهج متوسط این که نه متشدد و نه متساهل بوده ، بلکه (خیرامور اوسطها) بوده و باشد ، و آن دانا و خبیرست که پرسم از آن (الرحمن فاسأل به خبیرا) .

شنیدن کست های خطباء و علماء و واعظین که در رابطه با توعیه و بیداری امت مسلمه و اقامت حجت شرعی و بازداشت

از منکرات کار میکنند ، در ساختار و بناء شخصیت فرد مسلم اهمیت به سزاگی دارد .

واز این نوع کست ها لله الحمد بسیار زیاد موجود است از جمله از شیخ عبدالله بن قعود ، استاد محمد قطب ، شیخ عبدالرحمن الدوسی ، شیخ محمد جمیل غازی ، شیخ عمر الأشقر ، شیخ سفرالحوالی ، شیخ عبد الرحمن عبدالصمد . شیخ احسان الهی ظهیر ، شیخ سلمان العوده و بسیاری از کست های شیخ احمد القطان ، شیخ عائض القرنی ، شیخ ناصر العمر ، وغیر از این ها که خداوند نافع گردانده به واسطه اینها امت مسلمه را^(۱) .

البته کست های اطفال تأثیر بزرگی در تربیت ایشان دارد و شنیدن تلاوت به آواز قاری خورد سن ، حفظ سوره ها را برایشان آسان ساخته و با شنیدن اذکار شب و روز و دیگر آداب اسلامی و ترانه های مناسب و حماسه آفرین در روحیه شان اثر نیکی خواهد داشت .

---

(۱) وفي عالم التسجيلات تظهر أسماء و تختفي أسماء ولعله تكون بعد فترة من الزمن أسماء لمحاضرين جدد و اخفاء لأشرطة قديمة و تصبح أشرطة أخرى نسياً منسياً ولكن المهم في جميع الحالات الحرص على سماح أشرطة أصحاب المنهج السليم ورفع شعار «المفيد قبل الجديد» .

قابل یاد آوریست که مرتب و منظم گذاشتن کست ها در
داخل الماری دو فائدہ را دربر دارد :

یکی اینکه از دستبرد اطفال بدور می ماند، از ناحیه دیگر
أخذ واستفاده از آن به آسانی صورت میگیرد .

باید در نشر کست های خود کوشش نموده با اهدا و با
بخش و با عاریت دادن آن بدیگران سهم خود را در پخش و نشر
آن اداء غاییم .

موجودیت تیپ در آشپزخانه برای زنان بسیار مفید تمام
میشود، و همچنان در اطاق استراحت و خواب بخاطر اینکه تا
آخرین لحظه ایکه انسان بخواب میرود از آن مستفید میگردد .

نصیحت (۱۱)

دعاوت صالحان و نیکان و طلاب علم برای زیارت در خانه

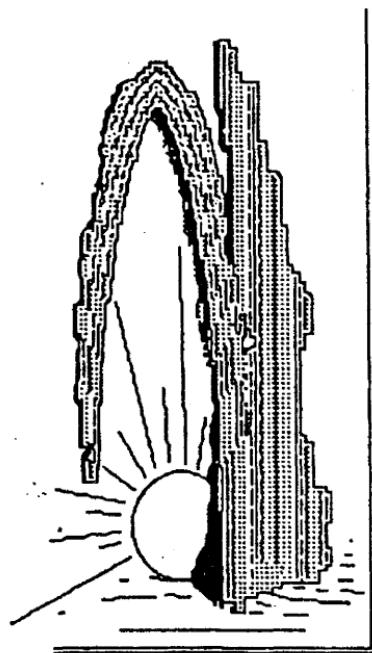
خداوند قدوس ولایزال ، سیدنا نوح (علیه الصلة والسلام) را
میفرماید تا چنین استدعا کند :

«رب اغفر لی ولوالدی ولن دخل بیتی مؤمناً وللمؤمنین
وللمؤمنات ولا تزد الظالمین الا تبارا» نوح : ۲۸

ترجمه : « پروردگار ! مرا بیامرز و پدر مادرم را وکسی را
که مؤمنانه بر متزلم داخل میگردد و بیامرز مردان مومن وزنان
مؤمنه را و میزای برای ستمگارا به جز از تباہی »
یقیناً تشریف آوری و داخل شدن اهل ایمان به خانه ات بر نور
و روشنائی آن می افزاید و فوائد بس بزرگی از خلال صحبت های

ایشان وسوال ها و مناقشه ها با آنان حاصل میگردد، دارنده مشک
یا برایت مشک میدهد، و یا از وی خریداری میکنی و یا از او بوی
خوش رامی بابی ». .

نشستن اولاد، برادران، پدران در مجلس علم و تقوی
و شنیدن زنان از ورای حجاب و پرده خود دلالت کننده به
تریپتگاه اجتماع اسلامی میباشد. هرگاه این عمل نیکرو
خبر را وارد خانه ساختی، یقیناً زمینه دخول اعمال نامشروع
را مانع گردیدی. .

نصیحت (۱۲)

دانستن احکام شرعی مربوط به خانه

از جمله،

* غاز در خانه : سیدنا محمد ﷺ در این مورد میفرماید :

(خير صلاة المرأة في بيته إلا الصلاة المكتوبة) ^(۱)

ترجمه : «بهترین غاز مرد آنست که در خانه اش اداه نماید،
بجزء از فرائض »

پس بهتر آنست که غاز در مسجد اداه شود، الا در وقت
عذر و ضرورت شرعی .

حضرت محمد ﷺ میفرماید : (تطوع الرجل في بيته يزيد
على تطوعه عند الناس ، كفضل صلاة الرجل في جماعة على
صلاة وحده) ^(۲)

---

(۱) رواه أبو داود وهو في صحيح الجامع ۲۷۴۹

(۲) رواه ابن أبي شيبة أنظر صحيح الجامع (۲۹۵۳)

ترجمه : « خواندن و اداء نودن غاز نوافل مرد در خانه اش
نسبت به خواندن و اداء نودن در نزد مردم مانند برتری غاز
جماعت بر غاز بدون جماعت میباشد » .

اما زنان هر قدر با سترو حجاب در خانه خود غاز
بگذارند بهتر و خوب تر میباشد، چنانچه حضرت محمد ﷺ در این
مورد میفرماید : (خير صلاة النساء في قعر بيتهن) ^(۱)

ترجمه : « بهترین و پر اجر ترین غاز زنان آن غازی است
که در بین خانه های خوش اداء غایند »

* نباید امامت کرد در خانه دیگری و نباید نشست در مکان
صاحب خانه إلا به اجازه اش :

حضرت محمد ﷺ فرموده است : (لا يؤم الرجل في سلطانه،
ولا يجلس على تكرمه في بيته إلا باذنه) ^(۲)

ترجمه : « مهمان برای صاحب منزل امامت نکند و نه هم
بدون اجازه وی در جایگاه خاص و عزت او بنشینند. »

يعني هیچ کس به امامت صاحب خانه در مکانیکه در
ملکیت اوست پیش نشود و همچنان برای احدهی اجازه نبست که

(۱) رواه الطبرانی ، انظر صحیح الجامع ۳۳۱۱

(۲) رواه الترمذی رقم ۲۷۷۲ و انظر الشرح فی تحفۃ الأحوذی ۵۶/۸

در مکان مخصوص صاحب خانه مانند فرش و تخت خواب ... بدون اجازه وی بنشینند .

* اجازه داخل شدن : خداوند (جل جلاله) میفرماید :

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بِيَوْنَاتٍ غَيْرَ بِيَوْنَاتِكُمْ حَتَّىٰ تَسْتَأْتِسُوا وَتَسْلِمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ لِحَلِّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ قَاعَ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّىٰ يَؤْذَنَ لَكُمْ وَإِنْ قَيْلَ لَكُمْ أَرْجُحُوا فَارْجِحُوا هُوَ أَرْبَحٌ لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَحْمِلُونَ عَلِيمٌ ﴾ (النور : ٢٧-٢٨)

ترجمه : « اى مؤمنان داخل نه شويد در خانه هائيکه غير خانه هاي شماست ، تا آنکه اجازه بگيريد وسلام کنيد بر اهل آن ، اين بهتر است برای شما ، شايد پند بپذيريد پس اگر نيافتيد در آن کسی ، داخل نشويد در آن تا آنکه اجازه داده شود برای شما و اگر گفته شود برای شما که بازگردید ، پس بگرديد اين پاکيزه تر است برای شما والله به آنچه ميکنيد دانا تراست » .

و همچنان میفرماید : « وَأَتُوا الْبَيْوَتَ مِنْ أَبْوَابِهَا » (البرة : ١٨٩)

ترجمه : « و در آنيد درخانه ها از دروازه هاي آن »

* : جواز داخل شدن بدون اجازه درخانه هائيکه در آن همچ

---

(۱) مراد از همچ کسی فاميل مراد ميپاشد

کس موجود نباشد در صورتیکه از شخص داخل شونده مقادی در آن باشد مانند مهمان خانه عمومی ، مسافر خانها ، هتل ها (۱) خداوند (جل جلاله) در این مورد میفرماید : « لیس علیکم جناح اُن تدخلوا بیوتا غیر مسکونه فیها متاع لكم والله یحلم ما تبیشو و ما تکتمو » (النور : ۲۹)

ترجمه : « نیست بر شما هیچ گناهی د راین که درآئید در خانه های غیر مسکونه که در آن متاع شماست والله میداند آنچه آشکارا میکنید و آنچه پنهان میدارید »

* عدم حرج در خوردن از خانه های دوستان ، اقرباء و خانه هاییکه کلید آن با انسان میباشد ، بشرط اینکه صاحب خانه از آن کراحتی نداشته باشد .

خداوند قدوس لایزال ارشاد میفرماید :

« لیس علیکم حرج ولا عله الایخرج حرج ولا عله المريض حرج ولا عله انفسکم اُن تاکلوا من بیوتکم او بیوت آبائکم او بیوت امهاتکم او بیوت إخوانکم او بیوت اخواتکم او بیوت اکمامکم او بیوت عمنکم او بیوت اخوالکم او بیوت خالاتکم او صاملکتم مفاتیحه او صدیقکم لیس علیکم جناح اُن تاکلوا جمیعاً او اشناانا » (النور : ۶۱)

ترجمه : « نیست بر نابینا ، لنگ ، مریض تکلیف و نیست تکلیف بر نفشهای تان در اینکه بخورید از خانه های خود یا خانه های پدران خود ، یا خانه های مادران یا خانه های برادران خود ، یا خانه های خواهران خود ، یا خانه های عسوهای خود یا خانه های عمه های خود و یا خانه های ماما های خود ، یا خانه های خاله های خود یا از خانه بی که بر تصرف شماست کلید های آن ، یا خانه دوست تان ، نیست بر شما گناهی در اینکه بخورید یکجا (باهم) یا متفرق »

* امر غودن اطفال و خدمتگارکه بدون اجازه در اطاق استراحت و خواب والدین در اوقات معین خواب و عادتی داخل نشوند :

یعنی قبل از غاز فجر ، وقت قیلوله ، خواب بعد از ظهر و بعد از غاز خفتن از ترس اینکه مبادا چشمانش به چیزی بیفتند که مناسب حالت نباشد و اگر کدام چیز عارضی را در غیر این اوقات ممنوعه دید باز آن معاف است زیرا که آنها از جمله خادمین هستند ، آن خادمین که منع کردن شان مشکل تمام میشود .

و خداوند متعال میفرماید : « يا أيها الذين اصروا لیستاً لذتكم الذين ملکت ایمانکم والذین لم یبلخوا الحلم منکم ثلاثة مراتة مو قبل صلاة الفجر . و حين تتحققون ثیابکم

مَنِ الظَّاهِرَةِ وَمَنِ بَعْدَ صَلَوةِ الْعَشَاءِ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَكُمْ .
 لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جَنَاحٌ بَعْدَهُنَّ بَلْ وَافْوَحُ عَلَيْكُمْ
 بِعْنَمِكُمْ عَلَيْهِ بَعْنَمٍ هَكُذَاكَ يَبِينُ اللَّهُ لَكُمُ الْإِيَّاتِ وَاللَّهُ
 أَعْلَمُ جَحَّابِيْمَ » التر: (٥٨)

ترجمه: « اى مؤمنان باید اجازه خواهند از شما آنانکه مالک
 ایشان است دستهای شما و آنانکه نرسیده اند به بلوغ از شما سه
 بار، «یکبار» پس از غاز صبح و «یکبار» وقتیکه می نهید
 چامهای خود را نیمروز و «یکبار» بعد از غاز خفتن. این سه وقت
 کشف عورت شماست (این وقت زمان خلوت شماست). بعد از
 این اوقات نیست بر شما و نه بر ایشان هیچ حرج . بعد از این
 اوقات طواف گنندگان بر شما، بعضی از شما ، به بعضی دیگر شما.
 همچنین روش میسازد الله برای شما سخنان خود را والله به همه
 چیز دانای وبا حکمت است » .

* حرام بودن نگریستن و نظر کردن درخانه های دیگران بدون
 اجازه ایشان :

حضرت محمد ﷺ میفرماید : (مَنْ اطَّلَعَ فِي بَيْتِ قَوْمٍ بَغْيَرِ
 اِذْنِ فَقَرُوْنَ اَعْيَنَهُ فَلَا دِيَةٌ لَهُ وَلَا قَصَاصٌ) (١)

(١) راوهٔ احمد ، المسند ٢٨٥/٢ و هو فی صحيح الجامع ٦٤٦

ترجمه: « کسیکه بدون اجازه در خانه دیگران سر میکشد، اگر چشم آنرا بکشند نه قصاص است بر وی و نه دیت لازم میشود »

*علم جواز اخراج و خروج مطلقه رجعيه از خانه اش توأم با اعطاء نقهه اش تا زمان پوره شدن عدتش :

خداؤند (جل جلاله) میفرماید: « يا أيها النبء اذا طلقتهم النساء فطلقوهم لحيث تهدر واجبوا العصمة واتقوا الله ربكم لا تخرجوهن مد بيوتهن ولا يخرجن إلان ياتهن بفاجحة مبينة وتلك حدود الله ومن يتعدي حدود الله فقبحه ظالم نفسه . لاتذر لحل الله يحيث بعده تلك أمرا » الطلاق: ۱:

ترجمه: « ای پیغمبر چون طلاق دهید زنانرا پس طلاق دهید ایشانرا بر عدت ایشان و شمار کنید عدت را ویترسید از الله که رب شماست بیرون مکید ایشانرا از خانهای ایشان و (باید) ایشان خارج نه شوند مگر که بعمل آرند کار بی حیایی آشکار را و این حد های مقرر کرده الله است وهر که تجاوز کند از حدود الله پس (بتحقیق) ظلم کرد بر خود، خیر ندارد (هیچ کس) شاید که الله پیدا کند بعد از این کار خوبی را »

* جواز دوری کردن مرد از زن نافرمان در داخل خانه یا

خارج خانه با در نظرداشت مصالح شرعی :
اما دلیل دوری و جدا کردن آن در خانه قول پروردگار عالمیان
است : «واهجروهو فه المظاجع» (۱) (۲۴)

ترجمه : « جدا کنید ایشان را در خوابگاه ». .

اما جدا کردن آنان در خارج خانه چنانچه حضرت محمد ﷺ
زنان خود را در خانه های شان جدا کرد و کناره گیری کرد از ایشان
در مشریه (سراچه) خانه زنان خود (۱۱).

* شبگذاری نکند شخص تنها در خانه (۲)

از حضرت ابن عمر (رضی الله تعالیٰ عنہما) روایت شده است که :
(أن النبی ﷺ نهی عن الوحدة ، أن يبیت الرجل وحده أو یسافر
وحده) (۳)

ترجمه : « از حضرت ابن عمر (رضی الله تعالیٰ عنہما) روایت شده
است که حضرت محمد ﷺ منع نموده از خوابیدن شخص در خانه به
نهانی و مسافرت نمودنش به تنهانی ». .
و این نهی بخاطری است که در تنهانی و سفر تنها مشکلاتی

(۱) رواه البخاری ، کتاب الفلاح باب فی الإیلام .

(۲) در صورت عدم موجودیت رفیق و همراه باز میتواند که چراغ را روشن نگذارد .

(۳) رواه أَحْمَد ، المُسْنَد ۱۹/۲

چون هجوم دشمن ، دزدان ، رهنان ، و امراض موجود است ، پس موجود بودن رفیق صالح و نیکو از جمله ضروریات بوده رطمع دشمنان و دزدان را از بین برده و در معابجه مرض به او کمک و همکاری می نماید . (۱)

* انسان در بالای یامیکه چهار دیواری ندارد نه باید خوابد تا آنکه نه افتاد از آن :

حضرت رسول الله ﷺ می فرماید : (من بات علی ظهر بیت لیس له حجار فقد برئت منه الذمة) (۲)

ترجمه : « کسیکه بالای بام بدون دیوار بخوابد ، مسئلیت بدوش خود آن شخص است ». .

بخاطراینکه در بامی که چهار اطراف آن دیوار و حائل وجود نداشته باشد ، شاید انسان در خواب پهلو بزند و در عین پهلو زدن ، دیوار و حائل وجود ندارد تا مانع سقوط و افتادن انسان بشود پس ممکن بیفتند فمیرد ، پس در این حال هیچ کس برگ او موآخذه غیگردد ، بلکه ذمه همه مردم بری میباشد . یا اینکه در اثر

(۱) انظر النفع الربانی ۶۴/۵

(۲) دواد آباد داده است رقم ۵۰۴۱ و موقنی صحیح الجامع ۱۱۱۲ و شرحه فی عزیز العبد ۱۳/۲۸۴

اهمال و کم توجهی به اسباب دنیوی خداوند حفظ و نگهبانی خود را شامل حالت نسازد، زیرا وی از اسباب کار نگرفته است.

* اگر پشك خانگی از ظرفی بتوشد ظرف نجس نمیشود؛ و نه

طعامیکه از آن پشك بخورد: (۱)

حضرت عبدالله بن ابی قتاده (رض) از پدرش روایت میکند:

که برای پدرش آب وضو، آماده ساخته بود، پس از آن آب پشك خانگی نوشید، گفتند: یا با قتاده! هر آئینه از آن پشك خانگی نوشید، پس گفت از حضرت رسول الله ﷺ شنیدم که میگفت:

(السنور من أهل البيت، وأنه من الطوافين والطواقات

عليكم) (۲) وفي روایة: (إنها ليست بنجس، إنها من الطوافين

والطواقات عليكم) (۳)

ترجمه: «پشك از اهل خانواده است، و از جمله طواف

کنندگان بر شما میباشد» و در روایت دیگر چنین آمده است: «که

پشك نجس نبوده، بلکه از جمله طواف کنندگان بر شما میباشد»

(۱) فقهاء گویند: این حدیث مقید است بشرطیکه پشك موش را بخورد باشد و اگر یقیناً موش را بخورد باشد باز پسخورد آن حرام است.

(۲) رواه أحادیث المسند ۳۰۹/۵ ۳۶۹۴

(۳) رواه أحادیث المسند ۳۰۹/۵ وهو في صحيح الجامع ۲۴۳۷

نصیحت (۱۳)

اجتماعات وشوری ها در منازل و خانه

فرصت دادن برای اجتماعات وشوری ها جهت مناقشه
در امور خانواده گی :

حضرت خداوند قدوس ولایزال در این مورد طی آیه مبارکه
ارشاد میفرماید : «وَأَمْرُهُمْ شُورَهُ بَيْنَهُمْ»

ترجمه : «

وقت فرصت مناسب برای افراد فامیل داده شود ، تا با
همدیگر نشسته و در مورد امور داخلی و خارجی که مربوط خانواده
میشود صحبت و مناقشه نمایند ، این کار خود کمک ، همکاری ،
تعاون و همدردی اعضای فامیل را یکدیگر را ثابت می نماید .

در این هیچ شکی نیست که خداوند (جل جلاله) امور خانواده
را بردوش مرد گذاشته واورا مسؤول اولی تعیین کرده و برایش
صلاحیت فیصله را داده است ، ولی با وجود آن دادن فرصت برای

دیگران و خصوصاً وقتیکه فرزندان بزرگ و بالغ میشوند برایشان فرصت دادن درین وقت تعلیم و تربیه میباشد ، بخاطر اینکه از یک طرف آنان برای حمل مسؤولیت های آپنده تربیت می یابند و از طرفی هم مطمئن و با احساس بار میآیند .

از جمله اموری که مورد مناقشه قرار گیرد ممکن حج ، عمره در ماه مبارک رمضان ، سفر برای زیارت دوستان ، تفریح و تفرج میباشد ، تنظیم و ترتیب محافل عروسی ، نکاح ، عقیقه اولاد ، کوچ کردن از یک خانه به خانه دیگر ، وایجاد مشروعات خیریه مانند : شمردن فقراء قریه و تقدیم کمک ها برای شیان ، مناقشه وضعیت خانواده و مشکلات اقارب و چگونگی مساهمه در حل آن را میتوان نام برد .

در این مقام لازم می دانم که به یک نوع مجلسی که خیلی مهم است اشاره نمایم که همانا جلسات صریحانه و بی پرده است که بین ابیین و اولاد دائز میشود . برای فرزندان بالغ اعم از پسر و دختر ، مشکلاتی پیش می آید که حل آن جز در جلسات انفرادی بین والدین و اولاد ممکن نمیباشد . در این جلسات پدر یا پسر تنها نشسته و در حل مسائل متعلق به مشکلات جوانی ، سن مراغه و احکام بالغیت با او همکاری نماید .

و همچنان مادر با دختر خود تنها نشسته احکام شرعی را که به آن احتیاج دارد برایش تلقین و او را در حل مسائل متعلق به این سن همکاری نماید .

پدر و مادر باید سخن را به این عبارت شروع نمایند : (عند ماکنت فی مثل سنك ...) یعنی (زمانیکه به سن و عمر تو بودم ...) تا بخوبی مورد قبول واقع شود ، واگر چنین جلسات و تصریحات بین ابین و اولاد دائر نشود ، لاجرم اولاد همنشین های بد را برای حل مشاکل شان برمی گزینند که سبب شریزگی خواهد شد .

نصیحت (۱۴)

عدم اظهار اختلافات فامیلی

در نزد اولاد

بندرت وید آنک جماعتی را پیدا خواهیم کرد که در یک خانه زندگی غایبند ، مگر جنجال و خصوصاتی میان شان وجود نداشته باشد . در حالیکه صلح بهتر و رجوع به حق از فضائل است . مگر آنچه وحدت و همبستگی خانه را متزال و سلامتی خانواده را متضرر میسازد همانا تبارز بر خورد ها و اختلافات در میان افراد خانواده میباشد که در نتیجه خانواده به دو یا زیاده تر از دو گروه تقسیم شده و اجتماع شان پراگنده میگردد که اضرار روانی اینگونه کی را برای اطفال خورد سال بیار می آورد .

وضعیت خانواده بی قابل تامل است که پدر برای طفل میگوید : با مادرت سخن مگو و مادر میگوید : با پدرت سخن نزن ! طفل در این خانواده مبتلا به دوگانگی و اختلال روانی شده و همه آنها در بدینختی بسر می برسند ، پس باید به سه کار اقدام جدی نمود :

- ۱- حتی المقدور کوشش شود که هیچ گونه اختلافی در فامیل واقع نگردد.
- ۲- اگر خدای ناخواسته کدام اختلافی بروز نمود چندان اهمیت به آن داده نشود، بلکه در صدد محو و خنثی نمودن آن سعی و کوشش به خرج داده شود.
- ۳- همیشه از خداوند متعال استدعا بداریم که در میان دلهای ما الفت و دوستی و مهربانی را بیندازد (یعنی دائم دست بدعما باشیم و این بهتر ذریعه و وسیله میباشد).

نصیحت (۱۵)

استقبال نکردن از کسی که به دیانتش

اظمینان نداشته باشی

حضرت رسول الله ﷺ میفرماید : (ومثل جليس السوء
كمثل صاحب الكير) (۱) وفى راوية البخارى : (وكير الخداد يحرق
بيتك أو ثوبك أو تجد منه ريحًا خبيثة) (۲)

ترجمه : «نشستن با عناصر بد اخلاق و بد کردار حیثیت
کوره، آهنگری را دارا میباشد، امام بخاری روایت میکند کوره
آهنگری یا خانه ولباست را می سوزاند وبا از آن بوي کثیف
وخبیث به مشامت میرسد.

به خدا سوگند که میسوزاند خانه ات را به انواع فساد
وفساد کاري، و دخول مفسدین ومشبوهین در خانه عداوت
ودشمنی ها را بیان آورده وسبب جدال زن وشوهر میگردد.

(۱) قطعة من رواية أبي داود (۴۸۴۹)

(۲) رواه البخارى النجع ۲۲۳/۴

خداوند کسی را که زن را در مقابل شوهرش فریب داده و تحریک کند و شوهر را بر زنش بدگمان سازد و سبب دشمنی بین پدر و پسر میشود، لعنت کرده است اسباب اصلی دزدی ها درخانه، و گذاشتن جادو در آن و فساد اخلاقی، چیزی جز داخل کردن افراد بین دین و نا اهل به خانه نمی باشد. بناءً باید به اینگونه افراد اعم از زن و مرد، اجازه دخول داده نشود، اگر چه همسایگان و دوستان هم باشند. بعض مردم در مقابل این گونه افراد سکوت نموده و تحت فشار شرم و حیا، قرار گرفته با وجود اینکه میدانند که از جمله مفسدین است، برای شان اجازه بدل ناخواسته میدهند که وارد خانه شوند در حالیکه این کار بکلی غلط است.

البته زن قسمت عظیم از مسؤولیت را برداش دارد و حضرت رسول الله ﷺ فرموده: (يا أيها الناس أي يوم أحرم؟ أي يوم أحرم؟ أي يوم أحرم؟ قالوا: يوم الجمعة، (ثم قال عليه السلام في تنايم خطبته الجامعه في ذلك اليوم): (فاما حكم عليكم فلليوطئن قرشكم من تكرهون ولا يأذن في بيوتكم لمن تكرهون) (۱)

ترجمه: رسول الله ﷺ پرسیدند: (کدام روز حرامترین روز هاست؟ کدام روز حرامترین روز هاست؟ کدام روز حرامترین

---

(۱) رواه الترمذی (۱۱۶۳) وغيره عن عمرو بن الأحوص وهو في صحيح الجامع ۷۸۸

روزهاست ؟ گفتند : روز حج اکبر. بعده حضرت ^{علیه السلام} در خطبه دوم خود در همین روز فرمودند : « اما حق شما بر زنان تان این است که فرش شما را زیر پای کسیکه او را بد می بینید نیافردازند و برای کسیکه او را بد می بینید اجازه داخل شدن را به خانه ندهند .

پس ای زن مسلمان هیچ گاهی آزرده تشوی و قتیکه شوهرت وبا پدرت یکی از همسایگان را از داخل شدن منع میکند ، زیرا میداند که داخل شدن او سبب فساد و خرابی خانه میگردد و زمانیکه به مقارنه و مقایسه بین شوهر او و شوهر خود می پردازی ، باید هوشیار و زیرک باشی و مبادا که به نادانی شوهرت را به اموری مکلف نمایی که قدرت و توان آنرا نداشته باشد و اگر دیدی که کسی از دوستان شوهرت او را به منکر می کشاند ، بر تو واجب ولازم است که شوهرت را نصیحت نمایی .

* هدیه : کوشش کن به قدر توانانی در خانه باشی :

موجودیت ولی الامر و رئیس فامیل در خانه بسیار سودمند بوده تمام کار و بار و امورات مریبوط متزل درست و صحیح و بدون کم و کاست اجرا نمیشود. همچنان مراقبت و متابعت و اشراف او در رابطه به تعلیم و تربیه و اصلاح احوال اهل بیت رول بسیار مهم و عمدۀ را بازی میکند .

اصل عمدۀ نزد عده بی از مردم اینست که انسان باید

در خارج از خانه باشد و اگر مکانی برای رفتن نیافت باز بخانه خود ببرگردد. البته این اساس و قاعده خطاء و نادرستی میباشد اگر خروج از خانه بخاطر اطاعت باشد ، باید موازنی بین خانه و بیرون را حفظ کرد. و اگر خارج رفتن از خانه ، گناه و ضیاع وقت و مشغول شدن بی فائده به دنیا باشد ، باید آنرا تخفیف داده ، ملاقات های بی فائد را قطع کرد . بدترین قوم آنست که اهل وعیال خوش را گذاشته و در عیاشی و بی بند و باری شب ها را صباح میگنند .

نمی پذیریم که امت مسلمه دنباله رو راه و روش دشمنان خداوند (جل جلاله) گردند و این قضیه ایست که در آن برای مسلمانان صد ها عبرت نهفته است .

در نشریه ماسونی (المشرق الاعظم) که در سال ۱۹۲۳ در فرانسه نشر شده میخوانیم که : «هدف از جدائی فرد با خانواده اش اینست که اخلاق را از اساس و بنیاد آن ویران نماییم ، زیرا تمايلات حیوانی بر آن اصرار دارد که روابط را با خانواده قطع نموده و به امور محترم نزدیک شود ، بخاطر اینکه ساعت تیری در قهقهه خانه ها را بر تحمل مسولیت خانواده گی اهمیت می دهد .

نصیحت (۱۶)

دقت نمودن در احوال اهل بیت

* رفقا و دوستان فرزندانت کیست ؟

* آیا قبلاً با آیشان ملاقات نموده یا معرفت داشتی ؟

* فرزندان در اثر اختلاط با دوستان شان در خارج از خانواده چه با خود آورده اند ؟

* درخانه های الماری، بکس ها و زیر بالشت و پشتی و فرش شان و در زیر تخت خواب شان چه نوع اشیا بدست میآید ؟

* دخترت همراه چه کسی و به کجا میرود ؟

بعضی پدرها نمیدانند که در اختیار فرزندان شان عکس های بد و نامشروع و فلم های برهنه و احیاناً مخدرات موجود است ..

* برخی هم اطلاعی ندارند دختر شان همراه با خادمه به بازار میروند واز وی (خادمه) میخواهد که همراه با موتروان (دربور) منتظر باشد و خود را به موعدی معین که همراه یکی از

شیاطین گذاشته است برساند. یا دیگری جهت تدخین و سگرت کشیدن نزد دوست و رفیق بد و شریرش رفته با وی ساعت تیری میکند.

کسانیکه به چنین صفت اولاد خود را آزاد میگذراند ، هرگز در مشهد یوم بزرگ نجات نخواهند یافت واز احوال روز قیامت هرگز فرار کرده نمیتوانند (إِنَّ اللَّهَ سَائِلُ كُلِّ رَاعٍ عَمَّا اسْتَرْعَاهُ أَحْفَظْهُ أَمْ ضَيْعَهُ حَتَّى يَسْأَلَ الرَّجُلَ عَنْ أَهْلِ بَيْتِهِ) ^(۱)

ترجمه : «هر آئینه خداوند متعال تحت سوال و باز پرس قرار میدهد هر راعی و چوپان را از رعیت و رمه اش که آیا حفاظت و نگهبانی نموده و یا آنرا ضایع کرده است ، تا اینکه سوال میکند مرد را از اهل و عیال خانه اش ». .

*مگر اینجا نقاط مهمی وجود دارد :

- ۱ - لازمیست که مراقبت خفی و سری صورت بگیرد.
- ۲ - نه برای وضع قیودات و ترسانیدن .
- ۳ - لازم است اولاد احساس نکند که پدر و مادر بر روی اعتماد ندارند

---

(۱) حسن ، رواه النسائی فی عشرة النساء (رقم ۲۹۲) وابن حبان عن أنس وهرفی صحيح الجامع ۱۷۷۵ - السلسلة الصحيحة ۱۶۳۶.

۴ - در ایجاد نصایح و رایا مجازات و عتاب نمودن باید عمر و
قدرت ادراک اولاد و درجه خطایش را در نظر بگیریم.

۵ - از تدقیق و مراقبت منفی و مراقبت همه حرکات و سکنات
خود داری غاییم.

* یک نفر برایم حکایت نمود که در نزد یکی از پدران
کمپیوتری وجود داشت و در آن تمام خطاهای واشتباها فرزندان خود
را با تاریخ و تفصیل نوشته و ثبت می نمود . وقتیکه کدام جنجال
از آنان صورت میگرفت، فوراً وی را طلب نموده و صفحه کمپیوتر
را باز نموده و خطاهای ماضی و حال را برایش نشان میداد .

* - تعلیق ! - ما نه در شرکتی هستیم و نه پدر فرشته،
مؤکل به نوشتن سیات میباشد، پس پدر باید در اصول تربیه
اسلامی خوب مطالعه نماید.

* - بالمقابل اشخاصی را نیز می شناسیم که در امور
فرزندان خود هرگز مداخله نکرده و چنین استدلال میکنند که پسر
هرگز به بدی گناه و قباحت خطایپی نمی برد تا آنکه در گناه واقع
شده و خود خطای خود را کشف نماید . البته این اعتقاد منحرف
را کسانی مطرح میکنند که در دامان فلسفه و طرز تفکر غریبها
پرورش یافته و معتقد به آزادی کامل و مطلق می باشند.

دیگری از ترس اینکه به گمان خودش مبادا فرزندش نسبت به او به نظر نفرت نگاه کند ، بناءً زمام فرزند خود را رها میکند و با این گمان باطل میکوشد رضا و دوستی او را کسب نماید .

عده دیگری به بهانه اینکه پدران شان درگذشته با ایشان از شدت کار گرفته بودند ، باید ایشان در مقابل پسران خود عکس آنرا انجام دهند ، لهذا پسران خود را آزاد می گذارند . در بعضی ها سفاهت و سفله گی به درجه بی می رسد که میگویند : پسران و دختران را آزاد بگذارید تا از جوانی خود بهره گیرند .

آیا اینگونه افراد فکر نه می کنند که فرزندان ایشان در روز قیامت گریبان ایشان را خواهند گرفت و خواهند گفت که چرا ما را در معصیت و گناه ترک کردیم ؟

نصیحت (۱۷)

اهمت در مورد اطفال در خانه

در این نصیحت بسا موارد موجود است از جمله :

* - تحفیظ قرآن کریم و قصه های اسلامی :

هیچ چیز زیباتر از این نمی باشد که پدری فرزندان خود را جمع نموده و برای شان قرآن کریم را همراه با شرح بسیط قرائت کند و اگر اطفال آنرا حفظ می نمایند، جائزه اعطاء نماید .

در بعضی جاها اطفال سوره کهف را در اثر کثرت تلاوت پدر در روزهای جمیعه حفظ کرده اند. علاوه‌تاً برای فرزندان باید اصول عقیده اسلامی را بیاموزاند ، مانند این کلمه که در حدیث شریف وارد شده است : (احفظ الله يحفظك) اوامر الهی را بجا کن ، خداوند قادر و توانا حفظت میکند) .

آداب و اذکار شرعی مانند اذکار خوردن ، نوشیدن ، خوابیدن ، عطسه زدن ، سلام دادن و اجازه خواستن را برای شان تعلیم دهد. و درین باب بیان داستان ها و قصص اسلامی تاثیر قوی در

تربیت طفل خواهد داشت. از جمله میتوان از داستان سیدنا وتبینا نوح (علیه السلام) و طوفان وی ، داستان سیدنا ابراهیم (علیه السلام) و افگندنش در آتش و شکستن اصنام ویت ها. قصه موسی (علیه السلام) و نجات یافتنش از فرعون و غرق شدن فرعون .

داستان یونس (علیه السلام) در بطن ماهی ، مختصر داستان یوسف (علیه السلام) سیرت محمد ﷺ مانند : بعثت ، هجرت و غزوات بدر ، خندق و امثالهم و حکایت پیامبر (علیه السلام) با مردی که شتر خود را تعذیب ویر او مشقات را تحمیل میکرد. نام بردن داستان صالحین مانند داستان عمر بن الخطاب (رضی الله عنہ) با زن و اطفال گرسنه بی که در خیمه بی سکونت داشتند. داستان اصحاب اخدود و داستان اصحاب باغهایی که در سوره (ن) ذکر شده است. داستان اصحاب غار وغیره داستانهایی که بقدر کافی موجود است، برای اطفال خالی از فائدہ نمی باشد که بصورت مختصر و جالب همراه با تعلیمات و تأملات بیان شود ، تا فرزندان را از داستان های مخالف عقیده و ملنؤ از خرافات و قصه های وحشتناک که حس واقعیتی شان را به فساد می کشاند و خوف و جن را در آنان بوجود می آورد بروزگرداند .

* جلوگیری از خروج اطفال با افراد بد اخلاق وی ادب :
بخاطریکه بعد از رجوع و بازگشت از مدرسه، فرزندان اخلاق و الفاظ زشت و بد را به خانه انتقال ندهند ، لازم است از اقارب و همسایگان فرزندان صالح و نیکو را انتخاب کرده واز ایشان تقاضا نماییم که بخانه آمده و با اطفال ساعت تیری کنند .

* - به بازی و ساعت تیری مناسب و ملایم اطفال توجه صورت گیرد : باید اطاق مخصوص و یامحل خاصی برای اطفال تهیه گردد که در آن به ساعت تیری پرداخته و اسباب خود را مرتب نمایند و این وسایل بازی باید از امور محترمہ شرعی مانند : آلات موسیقی ، صلیب و نرد (شترنج) منزه و پاک باشد . بهتر آن خواهد بود که برای نوجوانان وسایل کار ، مانند آلات نجاری ، سامان و آلات برقی و تختنیک وغیره مهیا گردد .

و بازی های جاتز کمپیوتر را نیز میتوان شامل ساخت . ولی باید متوجه بود کست های کمپیوتری که از طرف بعضی مؤسسات ساخته میشود و در آن تصاویر زنان بشکل عربان در پرده کمپیوتر ظاهر میگردد به شدت از این نوع کست ها خوداری صورت گیرد حتی از بعضی ماهرین کمپیوتر شنیده ام که یکی از بازی های کمپیوتر که بشکل قمار میباشد به ترتیبی است که بازی کنان از

چهار دوشیزه بی که در پرده ظاهر میگردد، یکی از آن چهار را انتخاب و باقی طرف دوم را تمثیل میکنند و اگر در این بازی پیروز شد تصویر آن دختر در بدترین صورت و شکل آن ظاهر شده بطور جائزه از کمپیوتر خارج میگردد.

* جدا کردن بستر خواب پسر و دختر: این کار از تفاوت های اساسی بعضی خانه های دیندار و نیز کسانی که به این اهتمام ندارند، میباشد.

* مزاح و ملاطفه نمودن: حضرت محمد ﷺ همای اطفال بازی کرده و دست ترحم بر سرshan می کشیدند. در صدا کردن شان ملاطفت و نرمی نموده و اولین میوه را برای خورد ترشان میداد و احیاناً کودک را با خود میبردند که ذیلاً خوش طبیعی و ملاعت است ایشان را ﷺ باحسن و حسین به طور مثال نقل می نمائیم:
از ابوهیره (رضی الله عنه) روایت شده است:

(كان رسول الله ﷺ ليدلع لسانه للحسن بن علي فبرى الصبي حمرة لسانه فيبهش له) (۱۱)

ترجمه: « پیامبر (علیه السلام) زیان خود را بطرف حسن بن علی بیرون میکشیدند و چون طفل سرخی آنرا میدید خوش شد

---

(۱) رواه أبوالشيخ فى أخلاق النبي ص وآدابه . أنظر السلسلة الصحيحة رقم ۷۰

ویطرف آن می دوید» .

و هکذا از یعلی بن مرة روایت شده است که : یکی از روزها به مهمانی دعوت شده بودیم ، همراه بانبی کریم ﷺ بیرون آمدیم تا به آن خانه رفته و مهمانی را صرف نماییم . ناگاه دیدیم که حضرت حسین در راه بازی وساعت تیری میکند ، پس رسول ﷺ سریعتر از همه رفته و دست خود را بظرفی دراز کرد ، پسروک این طرف و آن طرف می دوید و نبی کریم ﷺ او را بخنده می آورد تا اینکه ویرا گرفت و یک دست را در زیر زنخ دست دیگر خود را روی سروی گذاشته واو را بوسید (۱) .

و این موضوع طویلی است که امید است فرصت دست دهد تا رساله مستقلی در این باب تالیف گردد . (إِنْ شاءَ اللَّهُ

---

(۱) رواه البخاری فی الأدب المفرد رقم ۲۶۴ وهو فی صحيح ابن ماجه . ۲۹ /

نصیحت (۱۸)

قاطعیت در تنظیم اوقات خواب و وظایف

حال و احوال بعضی خانه‌ها حال فنادق و هتلها را دارا می‌باشد که ساکنین آن کمتر یکدیگر را می‌شناسند و کمتر باهم ملاقی می‌شوند. بعضی فرزندان هر وقتی بخواهند غذا می‌خورند و هرگاهی که بخواهند می‌خوابند که این کار سبب بیدار خوابی‌ها و ضیاء و وقت می‌گردد. یک طعام را بالای طعام دیگر صرف کردن باعث بی نظمی شده، واسطه انفکاک روابط فامیلی و استهلاک افراد و عدم انضباط در نفوس می‌شود.

البته کسانی که عذر دارند از این قاعده خارج‌اند، مانند: طلاب مکاتب که اوقات خروج شان از مدرسه و دانشگاه متفاوت است. موظفین، عمال، صاحبان دکاکین وغیره ولی این حالت شامل تمام مردم نه بوده و همه تحت این قاعده نمی‌آیند. چقدر شیرین و پرکیف است که همه اعضای خانواده گردیدک دست‌خوان جمع شده و دریک وقت طعام صرف نمایند و با استفاده از وقت به شناخت احوال یکدیگر و مناقشات مفید بپردازند.

پس بر رئیس و مریض فامیل است که هوشیارانه مواعید رجوع به منزل و اجازه وقت خارج شدن را مخصوصاً برای اطفالیکه بیم انحراف شان می‌رود تعیین کند.

نصیحت (۱۹)

برنامه عمل زن خارج منزل

شریعت اسلامی طوری عیار شده است که بعضی از آن بعض دیگر را تکمیل می‌سازد، چنانچه زن را امر نموده که «وَقُرْبَةٌ فِي بَيْوَتِكُو» درخانه خود مستقر بایشد، پس کسی دیگر را مقرر نموده که وجوباً برایش نفقة دهی نماید، مانند پدر و شوهر. اصل آنست که زن نباید خارج منزل کار کند، مگر در وقت ضرورت، چنانچه حضرت موسی (علیه السلام) دو دختر مرد صالح شعیب (علیه السلام) را در وقت آب دادن گوسفندان شان به حالت انتظار کشیدن آب، دیدو پرسید: «مَا خَطَبَكُمَا قَاتَلَا لَا نَسْقُهُ حَتَّىٰ يَصْدِرَ الرِّعَاءُ وَابُونَا شِيخٌ كَبِيرٌ». چیست حال شما دو تن؟ گفتند: آب نمی نوشانیم تا آنکه بازگردانند شبانان (مواشی خود را) و پدرها پیروکلان سال است. پس آندو معذور خوانده شده اند، بخاطر اینکه گوسفندان خود را آب میدادند، و ولی الامر و رئیس فایل شان توان وقدرت

آب دادن را نداشت ، بخاطر بزرگی سن و پیر مردی. فلهذا زمانیکه فرصت دست داد میکوشیدند که از کار کردن خارج منزل رهایی یابند، «**قالت إحدىاهما يا أبته استأجره إن خيرمن استأجرت القوي الأمين**»

ترجمه: «گفت یکی از آندو : ای پدرمن! نوکر بگیر او را هر آئینه بهترین کسیکه نوکر بگیری آنست که باقوت امین باشد». پس از عبارات فوق چنین برآمد که زن به رضا و رغبت خود میخواهد بخانه برگردد و خود را از پستی و حقارت واذیتی که احياناً در کار خارج منزل و خانه برایش ایجاد میگردد، حمایت کند. وقتیکه کفار در عصر حاضر و بعد از جنگ دوم جهانی به کار نمودن زنان در خارج منزل ضرورت پیدا کردند تا در عرض مردان از اعاده و اعمار مجدد و جبران نمودن آنچه در جنگ خراب و ویران شده از آنها کار بگیرند و پلان یهودی که جهت تخریب و افساد اجتماع طرح شده بود پیاده گردید و تحت عنوان آزادی زن و کسب حقوق آن به فعالیت های تخریبی کار نمودند، مسئله خروج زن برای کار رهمه گیرشد.

على الرغم دوافعی که در نزد ما موجود است در نزد ایشان وجود ندارد ، و مرد مسلمان به هر وسیله ممکنه از حريم خود حمایت

کرده ویرایش نفقه کسب میکند ، مگر جریان آزادی زن خیلی تند شده و موضوع بجایی رسیده است که از آنان میخواهند از خانه خارج شده وظایفی را در بیرون بدoush بگیرند تا شهادتname ایکه گرفته اند به هدر و بیهوده نرو د !!

درحالیکه جوامع اسلامی بدین اندازه وسیع احتیاج به کارکردن زن درخارج خانه ندارد و بهترین دلیل برین مدعای وجود مردان بیکار است. درحالیکه هر روز مجال تازه ئی برای زنان باز میگردد ، اما اینکه میگوئیم : « به این اندازه وسیع » مراد ما اینست که احياناً به عمل و کار نمودن زنان در بعضی موارد ضرورت پیدامیشود ، مانند تعلیم و تربیه و طبابت ولی مشروط به اینکه مطابق اصول ویرنامه شرعی باشد .

ولی این مقدمه را جهت این ملحوظ پیشکش نمودیم که ماملحظه نموده ایم بعضی زنان بدون حاجت شرعی و احياناً به معاش ناچیز در خارج منزل کارمیکنند ، زیرا متمایلند به هر ترتیبی که باشد ولو حاجت و ضرورت هم نه باشد ، باید خارج شوند و در همین وقت است که فتنه و فساد بزرگ برپا میشود .

ازتفاوت های اساسی بین منبع اسلامی و منبع علمانی در رابطه با کار کردن زنان اینست که در منبع اسلامی « وقرف فی

بیوته کن» اصل میباشد و خارج شدن برای حاجت پذیرفته شده :
(اذن لکن آن تخرجن فی حوائجه کن) .

اما در منبع علمانی اصل آنست که زن در هر حالت خارج شده میتواند. با در نظر داشت عدل و انصاف باید بگوییم : شاید بعضی زنان به خارج رفتن از منازل شان ضرورت داشته باشند، زیرا بعد ازوفات شوهران حیثیت رئیسه فامیل را پیدا میکنند، یا اینکه پدران کلان سال شده و توان وقدرت بیرون رفتن را از دست میدهند و امثال اینها .

وحتی در بعض شهرها درنتیجه عدم قیام جامعه به اساسات اسلامی ، زن مجبور میشود که جهت خریداری و اکمال حاجات و ضروریات خانه خود ، خارج خانه کار کرده و ضروریات خانه خوش را پوره کند ، و حتی هیچ مردی خواستگار و طلبکار نمیشود مگر زنی را که وظیفه داشته باشد و احياناً این شرط را در عقد نکاح نیز ذکر میکنند

خلاصه مطلب : می باید کار و عمل زن صرف بخاطر دعوت إلى الله و تعلیم و تربیه اسلامی و حاجتمندی بیحد بوده باشد.

جهات منفی کارکردن زن خارج خانه :

* الف : بوقوع پیوستن انواع منکرات شرعی مانند: اختلاط با مردان و معرفت حاصل نمودن و تنها شدن با نامحرم، و تعطر و عطر زدن و نشان دادن زینت برای اجانب و نامحرم که بالآخره در فحشاء می‌افتد.

* ب : عدم اعطاء حق شوهر و اهمال در امور تدبیر منزل و اولاد در حالیکه این موضوع هدف اصلی مابوده و میباشد.

* ج : نقصان : معنی حقيقی عدم احترام به قوامیت مرد در نزد زن پیدا میشود و با خود تصور میکند که اگر زنی شهادت نامه بی مانند شهادت نامه شوهرش وبا بلندتر از آن (این در ذات خود هیچ گونه عیبی نبوده) و معاشی برابر معاش شوهرش وبا زیادتر از آن داشته باشد، آیا این زن به شکل کافی احساس میکند به شوهرش احتیاج دارد؟ و به صورت کامل از وی اطاعت خواهد کرد؟

یا اینکه آیا احساس استغای او از شوهرش سبب ویران شدن اساس و بنیاد خانواده نه میشود؟ مگر آنرا که خداوند (جل جلاله) در مردم اراده خیر کرده است.

* مشکلات جسمانی و فشار های روانی و عصبی مناسب طبیعت زن نیست.

بعد از بررسی مختصر بخاطر مصالح و عدم فساد کار کردن زن درخانه : لازم است با ترس از خداوند (جل جلاله) مسأله را به میزان شریعت سنجش نموده و حالاتی را که در آن خارج شدن جائز است از حالاتی که جائز نیست فرق گذاریم و نباید مال و ممکن دنیا ما را از دیدن راه حق کور سازد . زن باید از شوهر خود رضامندانه اطاعت کرده بخاطر مصلحت خود و خانه خود کار را ترک کند و همچنان برشوهر لازم است که از اتخاذ اجراءات انتقام جویانه پرهیز کرده و مال زوجه خود را بغير حق نخورد .

نصیحت (۲۰)

حفظ اسرار منازل

واین مشتمل بر امور آتی است :

- ۱ - عدم نشر اسرار همخوابی و همبستری .
- ۲ - عدم ظاهر کردن اختلافات زوج و زوجه در بین دیگران .
- ۳ - عدم اظهار خصوصیتی که در ظاهر نمودن آن ضرری متوجه خانواده و یا یکی از افراد آن گردد .

* امادلیل تحریم مسأله اولی اینست که رسول الله ﷺ میفرماید : (إِنَّمَا تُحِرِّمُ مِنْ أَنَّهَا مُنْزَلَةُ يَوْمِ الْقِيَامَةِ إِلَيْهِ يَنْتَهُ الْأَمْرُ ثُمَّ يُنْشَرُ سَرُّهَا) (۱۱)

ترجمه : « هر آیتنه بدترین مردم ، در نزد خداوند (جل جلاله) در روز قیامت شخص است که به زن خود نزدیک شده وزنش به او نزدیک شود و بعداً سر آنرا افشاء کند »

معنی (یفضی) (نزدیک شدن) است که با او همبستری

ومجتمع میکند : چنانچه خداوند (جل جلاله) میفرماید : « وقت
أفْتَهْ بِحِكْمَتِكُمْ إِلَهْ بَحْرَنْ ».)

همچنان از ادله تحریم این موضوع حدیث اسماء بنت یزید
میباشد که در حضور رسول الله ﷺ بودند و زنان و مردان دیگر نیز
حضور داشتند ، پیامبر (علیه السلام) فرمودند : (العل رجلاً يقول ما
يفعل بأهله ، ولعل امرأة تخبر بما فعلت مع زوجها)

ترجمه : « شایخ عیردی میگوید آنچه را بازنش انجام میدهد
ویا زنی میگوید آنچه عورت باشوهرش کرده است ؟ »

همیساکت شدند ، و خسماً گفت : قسم به خداوند (جل جلاله) که
زنان و مردان این کار را میکنند ؟ پس رسول کریم فرمودند : (فلا
تفعلوا فاماً ذلک مِثْلُ الشَّيْطَانِ لَقَ شَيْطَانَةَ فِي طَرِيقِ فَغَشِيهَا
وَالنَّاسُ يَنْظَرُونَ) (۱۱)

ترجمه : « پس چنین مکنید زیرا این کار مانند عمل شیطانی
است که زن شیطانی را در راه ملاقي میشود ، اور ابه آغوش کشیده
و وطی میکند در حالیکه مردم می بینند »

در روایت ابو داود چنین آمده است : (هَلْ مِنْكُمْ رَجُلٌ إِذَا أَتَى

(۱۱) راوه الإمام أحمد ۶/۴۵۷ ، هو مخرج في أدب الزفاف للألبانى ص ۱۴۴ ط المكتبة
الإسلامية سنة ۱۴۰۹ هـ.

أهلہ فاغلق علیه بابه و القسی علیه ستہ واستتر بستر الله؟
قالوا :نعم ، قال : ثم یجلسن بعد ذلك فیقول فعلت کذا ،
فعلت کذا) (۱۱)

ترجمه : « آیا از شما شخصی است وقتیکه همراه اهل خود
اراده ، جماع نماید ، پس دروازه را بالای خود بسته کند و بالای
خود چیزی را اندازد و پرده کند و طلب پرده از خدا نماید ، گفتند :
بلی . فرمود : بعد ازین باز در مکانی نشسته ویگوید که من
چنین وچنان کاری را انجام دادم ، پس همه خاموش شدند ،
باز طرف زنان رو گشتنده و پرسیدند : آیا یکی از شما چنین
میگوید؟ پس همه خاموش شدند ، یکی از دوشیزگان تکان خورده
و در زانو شد و خود را بطرف نبی کریم ﷺ نمایان ساخت تا ویرا
ببیند و سخنانش را بشنود ، آنگاه گفت : يا رسول الله ! هر آئینه
مردان چنین قصه میکنند ، باز زنان خواهی ناخواهی این چنین
میگویند . پس نبی کریم ﷺ فرمود : (هل تدرون مامثل ذلك ؟ انا
مثل ذلك مثل شیطانة لقیت شیطاناً فی السکة ، فقضی حاجته
والناس ينظرون إلیه) (۲)

---

(۱) رواه ابو داود .

(۲) سنن أبي داود ۶۲۷/۲ . وهو في صحيح الجامع ۷۰۳۷ .

ترجمه: «میدانید این مثال کیست؟ این مانند شیطان ماده است که شیطان نر آنرا میگیرد و حاجتش را رفع میسازد در حالیکه مردم بطرف شان مینگرند»

اما مسئله دوم: وآن عبارت از کردن خلافات زنا شوهری خارج معیط میباشد. این مسئله احياناً سبب پیچیده شدن قضیه شده و دخالت اطراف خارجی اختلافات بین زوجین را غالباً زیاد و دشوارتر میسازد، و موضوع بین دو شخص که از همه باهم قریب‌اند بوسیله اشخاص بیرونی افشا می‌شود. این کار زمانی مطلوب است که هر دو در حل اختلافات شان قادر نباشند، آنگاه مطابق فرمان الهی عمل می‌نماییم: «فَابْحَثُوا حِكْمَةً مِنْ أَهْلِهِ وَحِكْمَةً مِنْ أَهْلِهِ إِنَّ يَرِيدُ إِلَيْهَا اِصْلَاحًا يُوَفِّقُ اللَّهُ بَيْنَهُمَا» (السا ۲۵)

ترجمه: «بس بفرستید منصفی از اقارب مرد و منصفی از اقارب زن اگر بخواهند این دو منصف اصلاح را البته موافقت کند خدا بین زوجین هر آئینه خدا است دانای باخبر»

امر سوم: وآن رسانیدن ضرر به خانه وبا یکی از افراد به سبب افشاری خصوصیات آن میباشد که طبعاً جواز ندارد، زیرا محمد ﷺ میفرماید: (لا ضرر ولا ضرار).

ومثال این در تفسیر قول الله تبارک وتعالی وارد است که

میفرماید : «**صَرَبَ اللَّهُ مُثْلًا لِلَّذِينَ هَكَفُرُوا امْرَأَةً نُوحًا وَامْرَأَةً لُوطًا** هُكَانَتِاهُتْ هَبَّيِدَ مِنْ عَبَادَتِنَا صَالِحِينَ فَخَانَتِاهُمَا» (العریم ۱۰۷)

ترجمه : «بیان کرد الله یک مثل برای کافران زن نوح را و زن لوط را بودند زیر نکاح دو بنده از بندگان صالح ما پس خیانت کردند آندو زن به آن دو بنده».

ابن کثیر در تفسیر این آیه کریمه می نویسد : (همسر سیدنا نوح (علیه السلام) اسرار نوح (علیه السلام) را کشف میکرد و اگر کسی به نوح (علیه السلام) ایمان می آورد جباره قوم نوح را خبر می داد . اما زن لوط (علیه السلام) وقتیکه لوط (علیه السلام) کسی را دعوت و مهمان میکرد ، زن لوط (علیه السلام) فوراً یکی از مفسدین اهل مدینه را که به عمل بدو زشت مشهور بود ، احوال میداد تا اینکه بیاید و این عمل زشت و ناروا را با او انجام دهد .
اَعُوْذُ بِاللَّهِ مِنْ ذَلِكَ الْأَمْرَ الْخَبِيْثَ .

نصیحت (۲۱)

اخلاقیات در خانه

واشاعت نرمن و خلق خوش

از حضرت عائشه صدیقه (رض) روایت است که میگوید :

سیدنا حضرت محمد ﷺ فرمود : (إِذَا أَرَادَ اللَّهُ عَزَّوَجْلَ

باهل بيت خیراً أَدْخِلْ عَلَيْهِمُ الرَّفْقَ) (۱)

ترجمه : « وقتیکه خداوند (جل جلاله) اراده خیر را به اهل بیتی بکند ، درمیان ایشان رفق و نرمی را می اندازد ». (۱)

ودر روایت دیگری آمده : (إِنَّ اللَّهَ إِذَا أَحَبَ أَهْلَ بَيْتٍ أَدْخِلَ

عَلَيْهِمُ الرَّفْقَ) (۲)

ترجمه : « یقیناً وقتیکه خداوند (جل جلاله) اهل بیتی را دوست بدارد ، درمیان ایشان رفق و نرمی را می اندازد . یعنی یکی بر دیگری مشفق و مهربان میشود که این خود از اسباب سعادت و نیکبختی خانواده میباشد »

(۱) رواه الإمام أحمد ، المست / ۶ / ۷۱ وهو في صحيح الجامع . ۳۰۳

(۲) رواه ابن أبي الدنيا وغيره وهو في صحيح الجامع رقم . ۱۷۰۴

پس نرمی و رفقت درین زوجین واولاد بسیار نافع و خوب است
و منتج به نتایج عالی میگردد که آن نتائج به عنف و بد خوبی
بدست نمی آید. چنانچه حضرت پیامبر (علیه السلام) میفرماید :
(إن الله يحب الرفق و يعطي على الرفق ما لا يعطي على

العنف وما لا يعطي على سواه) ^(۱)

ترجمه : « هر آئینه خداوند (جل جلاله) دوست دارد نرمی و رفق
را و میدهد بر نرمی و رفق چیزی را که نمیدهد بر عنف وغیر آن »

---

(۱) رواه مسلم ، کتاب البر والصلة والأداب رقم ۱۵۹۳.

نصیحت (۲۲)

کمک و همکاری در کارهای خانه

بسیاری از مردان از کار کردن در خانه خود داری می نمایند ، حتی نفرت دارند . بعض کسان معتقد برآیند که کار کردن همراه زن در خانه از قدر و منزلت شان می کاهد ، ولی سیدنا و نبینا و قائدنا محمد رسول الله ﷺ لباس خود را میدوختند و کفش خود را پیوند می زدند و کار میکردند مانند مردانی که در خانه خود کار میکنند .

چنانچه در حدیث شریف وارد است : (کان يغيط ثوبا و يخصف نعله ، و يعمل ما يعمل الرجال في بيوتهم) (۱)
از عائشه (رضی الله عنها) پرسیده شد که رسول الله ﷺ در خانه چه میکردند ؟ آنچه را مشاهده کرده بود در جواب گفت که سیدنا و نبینا و سندنا قائدنا و شفیعنا حضرت محمد ﷺ انسانی ا جمله انسانها بود . لباس خود را پاک میکرد ، گوستنده خود ر میدوشید و نفس خود را خدمت میکرد . (۱)
همچنان سوال کرده شد از حضرت عائشه صدیقه که حضرت

---

(۱) رواه الإمام أحمد ، المسند ۱۰۱/۶ . روى صحيح الجامع رقم ۴۹۳۷ .

محمد ﷺ چه کار در خانه میکرد؟ گفت: در خدمت اهل خود می بود، چون وقت نماز فرا میرسید به نماز خارج میشد. (۲۱)
* اگر ما نیز امروز چنان عمل غایبیم یقیناً مصالح چندی را تحقیق داده ایم:

۱- به حضرت رسول الله ﷺ اقتداء کرده ایم.

۲- به اهل خود کمک و همکاری نموده ایم.

۳- احساس تواضع و عدم کبر برای ماحاصل میشود.

بعض مردان بدون معطلی از همسر خود طعام آماده میطلبند. در حالیکه دیگر بالای آتش قرار دارد و کودک فریاد کنان شیر میخواهد، ولی آن مرد نه لحظه بی فرزند خود را درآغوش میکشد و نه یک دقیقه میتواند منتظر طعام بماند؛ برای چنین افراد احادیث مایه پنداست.

---

(۱) رواه الإمام أحمد ، المستند ۲۵۶/۶ وهو في السلسلة الصحيحة ۶۷۱

(۲) رواه البخاري ، الفتح ۱۶۲/۲

نصیحت (۲۲)

ملاظفه و مزاج همراه اهل بیت

اظهار عطفت و مهربانی باز وجه و اولاد منتج به اشاعه وایجاد فضای سعادت والفت درخانه میگردد. بهمین سبب نبی کریم ﷺ حضرت جابر (رضی اللہ عنہ) را توصیه و تشویق به ازدواج بکر و دختر سو بالغ نموده فرمود (فهلا بکرا تلاعبها وتلاعبك وتضاحكها وتضاحكك) (۱)

ترجمه: « پس چرا دختر بکره و نو بالغ را بنکاح نگرفتنی؟ تا تو همراه وی واو همراه تو بازی وساعت تیری نماید ، و بخنده بیاوری آنرا او بخنده بیاورد تورا ».

و هکذا فرمودند ﷺ : (کل شي ليس فيه ذكر الله فهو له و لعب إلا أربع : ملاعبة الرجل أمراته) (۲)

ترجمه: « تمام چیزهایی که در آن ذکر الله نباشد لعب و له و بیهوده است، مگر چهار چیز: از جمله بازی وساعت تیری مرد بازنش ».

(۱) الحديث في عدة مواضع في الصحيحين و منها البخاري مع النفع ۱۲۱/۹.

(۲) رواه النسائي في عشرة النساء، ص: ۸۷ وهو في صحيح الجامع ۴۵۳۴.

حضرت محمد ﷺ همیشه همراه زوجه و همسر خود عائشه صدیقه (رضی الله عنها) ملاحظت وساعت تیری میکرد و هکذا نبی کریم همراه عائشه جهت خوشی او یکجا غسل میکرد. چنانچه حضرت عائشه صدیقه این قول را روایت میکند : (کنت أَغْتَسَلُ أَنَا وَرَسُولُ اللَّهِ مَنْ إِنَّا بِيَنِّي وَبِيَنِّهِ وَاحِدٌ، فَيَبَدِّرُنِي حَتَّى أَقُولَ، دَعْ لِي دَعْ لِي) ^(۱) قالَتْ : وَهَمَا جَنْبَانَ) ^(۱)

ترجمه : « بودم که غسل میکردیم همراه رسول الله ﷺ و آب میگرفتیم از یک ظرفی که در بین من او گذاشته شده بود ، پس مبادرت میکرد از من حتی من برایش میگفتم : بگذار برای من ، بگذار برای من ، و عائشه میگوید که هر دوی همان حنیب بودیم » اما ملاحظت آن حضرت ﷺ با اطفال مشهورتر از آن است که بیان گردد ، واکثر با حسن و حسین ملاحظت وساعت تیری میکردند . چنانچه در گذشته بیان شد و شاید یکی از علت واسیاب این باشد که اطفال از قدومش خوشحال شده و با خوشحالی به استقبالش می آمدند . چنانچه در حدیث صحیح وارد شده است : (کان إذا قدم من سفر تلقی بصبيان أهل بيته) ^(۱)

ترجمه: «هنگامیکه از سفر باز گشت می نمودند با اطفال اهل بیت خود ملاقی میشدند».

آنحضرت ﷺ اطفال را به آغوش خود می کشیدند، چنانچه حضرت عبدالله بن جعفر (رض) روایت میکند: (كان النبي ﷺ أباً قدم من سفر تلقى بنا فتلقى بنا وبالحسن أو بالحسين . قال: فحمل أحدنا بين يديه والأخر خلفه حتى دخلنا المدينة) .^(۱)

ترجمه: «وقتیکه آنحضرت ﷺ از سفر بازگشت می نمودند، چون رو به رو می شدند با ما، پس به من و حسن یا حسین روی می آوردند و یکی از ما را در پیش رو و دیگری را در پشت خود بر میداشتند تا اینکه وارد مدینه شدیم».

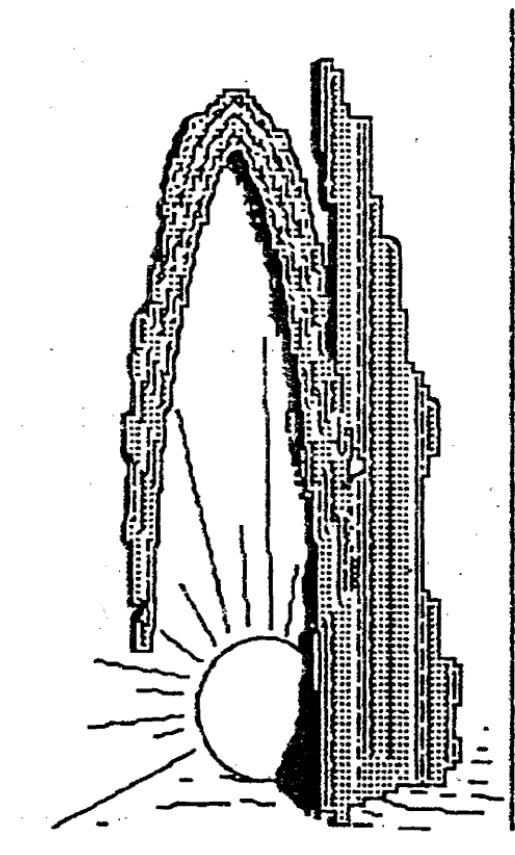
اکنون بین این حالت و حالت خانه های پر از غم و اندوه و جگرخونی مقایسه کن که در آن نه مزاحی است و نه ملاطفتی و نه رحمتی. کسیکه گمان می غاید که بوسیلن طفل منافی مقام و هیبت پدر است، باید این حدیث را بخواند که حضرت ابوهریره روایت میکند: حضرت محمد ﷺ حسن پسر علی (رضي الله عنهما) را بوسه کرد، و در نزد وی اقرع بن حابس التمیمی نشسته بود،

(۱) صحيح مسلم / ۴ ۱۸۸۵ ۲۷۷۲ راتظر الشرح فی تحفۃ الأحوذی ۸/۵۶.

(۲) صحيح مسلم / ۴ ۱۸۸۵ ۲۷۷۲ راتظر الشرح فی تحفۃ الأحوذی ۸/۵۶.

پس اقرع گفت: برای من ده اولاد است ولی تا حال یکی از ایشان را هم بوسه نکرده ام، حضرت محمد ﷺ بطرف وی متوجه شده فرمودند: (من لا یرحم لا یرحم) (۱)

ترجمه: « کسی که ترحم نکند، بر او ترحم کرده نمی شود ». .

(۱) رواه البخاری، الفتنع ۴۲۶/۱۰

نصیحت (۲۴)

مقابله و رویارویی

با اخلاق و عادات پست داخل خانه

ممکن فردی از افرادا خانه اخلاق نا درست مانند : دروغ ، غیبت ، سخن چینی وغیره ، داشته باشد ، پس باید با این اخلاق مقابله و مقاومت جدی صورت گیرد .

عده بی گمان میکنند که عقوبات بدنی یگانه علاج این نوع انحرافات میباشد ، ولی در حدیث شریفیکه ذیلاً تقدیم میشود ، علاج درست و صحیح همان است که عائشه صدیقه از سیدنا محمد رسول الله ﷺ بیان روایت میکند : (کان رسول الله ﷺ إذا اطلع على أحد من أهل بيته كذب كذبة ، لم يزل معرضًا عنه حتى يحدث توبه) (۱)

ترجمه : « وقتیکه رسول الله ﷺ مطلع میشند که یکی از اهل خانواده خود دروغی گفته است ، همیشه از او روی گردن میبود ، تا اینکه توبه میکرد ». .

پس از این حدیث شریف معلوم میشود که روی گشتن اندن

(۱) انظر مستند الإمام أحمد ۱۵۲/۶ وتص الحدیث فی صحیح الجامع رقم ۶۷۵

وعدم التفات خود يك نوع عقوبة وجزاء خوبی میباشد وشاید
نسبت به عقوبات بدنی مؤثرتر باشد ، پس باید مریبان خانه به این
نکته توجه کنند .

نصیحت (۲۵)

دره و تازیانه را در جایی آویزان نمایید

که اهل بیت آنرا ببینند (۱)

اشله به مجازات کردن تازیانه و عصا آمده است که برای تادیب میباشد ، چنانچه در حدیث شریف آمده است که : (علقوا السوط حيث يراه أهل البيت فإنهم أدب لهم) (۲)

ترجمه : «تازیانه را در جایی آویزان کنید که اهل بیت ببینند آنرا ، زیرا آن برایشان ادب است» .

ذیدن وسائل مجازات کسانی را که نیت های بدی در سینه دارند از ارتکاب سینهات باز میدارد ، زیرا می هر استند که مورد مجازات قرار نگیرند ، که این عمل خود باعث تادیب شان گردیده به اخلاق حیده متصف میشوند .

* ابن انباری میگوید : مراد از آویزان کردن تازیانه ، زدن با آن نیست ، زیرا آن حضرت ﷺ هیچ کسی را امر به زدن با آن نکرده است ، بلکه به زیان حال میگوید که ادب خود را از

(۱) أخرجه أبو نعيم في الحلية ۲۲۲/۷ وهو في السلسلة الصحيحة برقم ۱۴۴۶

(۲) أخرجه الطبراني ۲۴۵-۲۴۶/۱ وهو في السلسلة الصحيحة برقم ۱۴۴۷

ایشان دور مکن.^(۱)

زدن و مجازات بدنش هرگز اصل نمی باشد و فقط در مواردی از آن استفاده میشود که وسائل دیگر مؤثر نیافتد و با تحمیل شان به طاعات واجبه مانند قول الله تبارک و تعالی :

﴿وَاللَّا تُهُنْ تَخَافُوهُ نَشُوذُهُنَّ فَهُنَّ طَاغُونَ وَاهْجُرُوهُنَّ فَهُنَّ

المُنْتَاجُونَ وَأَضْرِبُوهُنَّ﴾ النساء (۲۴)

ترجمه : « و زنانیکه میترسید از بد خوئی شان (پس) پند دهید ایشانرا و جدا کنید ایشان را در خوابگاه و بزینند ایشان را ». و بترتیب حدیث : (مروا أَوْلَادُكُمْ بِالصَّلَةِ وَهُمْ أَبْنَاءُ سَبْعَ سَنِينَ ، وَأَضْرِبُوهُمْ عَلَيْهَا وَهُمْ أَبْنَاءُ عَشْرَ) ^(۲)

ترجمه : « وقتیکه اولادتان به سن هفت سالگی رسید ایشان را به غاز گزاری امر نمایید، و در سن ده سالگی اگر نماز را اداء نکردند بزینید ایشان را ».

اما استعمال زدن بدون حاجت ، اعتدال ، و تجاوز بوده و سیدنا و نبینا محمد رسول الله (علیه افضل الصلة والسلام) زنی را نصیحت نمود که بنکاح نگیری مردی را که عصایش از گردنش

(۱) انظر فیض القدیر للمناری ۴/۲۲۵.

(۲) سن آمی داود ۱/۳۳۴ و انظر اروا، الغلبل ۱/۲۶۶.

دور نمیشود، یعنی زنان را زیاد می‌زند، و کسانیکه استخدام زدن را مطلقاً رد می‌کنند، مقلد نظریات کفار بوده و نظرشان خطاء و مخالف نصوص شرعی اسلام می‌باشد.

منکرات در منازل

نصیحت (۲۶) : ترس از ورود اقارب غیر محارم در خانه در وقت غیاب شوهر زن .

نصیحت (۲۷) : جدایی زنان از مردان در زیارات فامیلی .

نصیحت (۲۸) : انتهای و آگاهی از خطر دریوران و خدمتگاران در منازل .

نصیحت (۲۹) : مختث ها را از خانه های تان بیرون کنید .

نصیحت (۳۰) : ترس از خطرهای ویدیو و تلویزیون .

نصیحت (۳۱) : ترس از شر تیلیفون .

نصیحت (۳۲) : ازاله و دور کردن تمام اشیائی که در آن رمز و تاثیل ادیان باطله کفارو یا معبد انسان و خدایان شان باشد .

نصیحت (۳۳) : دور نمودن تصاویر ذی الروح .

نصیحت (۳۴) : منوع قرار دادن استعمال سگرت در خانه ها و منازل .

نصیحت (۳۵) : خودداری از نگهداری سگ در خانه .

نصیحت (۳۶) : ابتعاد و دوری از تزویق منازل .

---

(۱) انظر لطول هذا الفصل وأهميته فقد أفرد برسالة مستقلة بعنوان : (أخطار تهدد البيوت)

خانه از داخل و خارج :

نصیحت (۳۷)

حسن انتخاب در موقعیت و ساختمان خانه

بدون شک و شبه مسلمان جیقی در انتخاب و ساختمان خانه خود امور چندی را مراعات میکند که دیگران آنرا در نظر ندارند.

* مثلاً از جهت موقعیت : باید خانه نزدیک مسجد باشد ،

که فوائد بزرگ آن از هیچ کس پوشیده نمی باشد :

الف : آذان انسان را بیاد نماید آورده و بیدا رمیسازد .

ب : نزدیکی مسجد برای مردان این امکان را میسر میسازد که جماعت را همیشه در یابند .

ج : زنان از شیندن تلاوت قرآن کریم از بلند گوهای مسجد مستفید میشوند .

د : اطفال با حضور به حلقات تحفیظ قرآن کریم متمعن و مستفید می گردند .

* منزل در آپارتمانی نباشد که در آن فساق باشند :

خانه نباید در عمارتی که در آن فساق سکونت دارند واقع باشد . همچنان در مجتمع های مسکونی که در آن کفار نیز بوده ،

مسبح (حوض شنا) مشترک دارد نیز انتخاب نگردد و با مانند اینها و امثال آن .

* دیگر اینکه نه برخانه دیگران مشرف باشد و نه خود تحت نظرو دید دیگران قرار گیرد و اگر چنین بود ، باید با پرده ها پوشانیده شود ؟

* از ناحیه تصمیم مثلاً : در ساختمان خانه باید فاصله بین زائرین زن و مرد اجنبی صورت گیرد و راه های دخولی و اطاق های جدا داشته باشند و اگر امکانات آن موجود نبود ، باید از پرده ها کمک گرفته شود .

* پوشانیدن کلکین ها : تا کسی که در اطاق هست برای همسایه و با رهرو معلوم نشود خصوصاً در شب که همه چراغها روشن میباشد .

* مراحيض (بیت الخلا) نباید قسمی باشد که در وقت استعمال رو بروی قبله واقع گردد .

* باید خانه وسیع و دارای همه امور ضروری انتخاب گردد ، پیاس این فرموده نبی کریم ﷺ :
(ان الله يحب أن يرى أثر نعمته على عبده) (۱)

---

(۱) حدیث رواه الترمذی رقم ۲۸۱۹ وقال : هنا حدیث حسن .

خداوند دوست دارد که اثر نعمت خود را در بندۀ اش دیده شود.
* سه چیز از جمله سعادت و نیکبختی است و سه چیز از
جمله شقاوت و بد پختی :

۱- از جمله سعادت یکی زن صالحه و نیکو است که ببینی
اش خوش میشود و اگر از وی غائب باشی پس تو در مورد نفس
وی و مال خود مطمئن میباشی .

۲- مرکب وسواری که تابع باشد پس برساند تو را به
دوستانت.

۳- خانه ایکه وسیع و کلان باشد توأم با داشتن تمام لوازمات
ضروری. اما از جمله شقاوت زنی است که چون او را ببینی
غمگینت بکند ، و زبان درازی بالایت بکند ، اگر از وی غائب
شو مطمئن نمیباشی در باره نفس وی و مال خود . و دیگر سواری
است که آهسته رو باشد پس اگر میزندیش خسته میسازد تو را و
اگر بگذاری آن را نمی رساند ترا به دوستانت .

۴- خانه بی که سازمان و لوازم مایحتاجش کم باشد.^(۱)
حرص به امور صحی مانند هوا ، و داخل شدن شعاع آفتاب
ومانند اینها تعلق به توان و قدرت و امکانات مادی دارد.

---

(۱) حدیث رواه الحاکم ۲۶۲/۳ و هو نی صحیح الجامع برقم ۳۰۵۶.

نصیحت (۳۸)

اختیار همسایه قبل از خانه

این مسئله بخاطر اهمیتی که دارد باید مستقلاً مورد بحث قرار گیرد، و در عصری که ما در آن زندگی می‌نماییم، همسایه‌ها یکی بردیگری اثر متقابل دارند، زیرا خانه‌ها خیلی باهم نزدیک بوده و مجتمعات مسکونی و اطاقها خیلی بهم پیوست می‌باشد.

پیامبر گرامی اسلام ﷺ خبر داده است که چهار چیز علامه خوشبختی و سعادت می‌باشد که از جمله همسایه نیک را ذکر فرمودند، و چهار چیز را از جمله بدبختی خواندند و از جمله آن همسایه بد را ذکر کردند. ^(۱)

به خاطر اهمیت و خطر این موضوع همیشه از همسایه بد حضرت محمد ﷺ بخداوند پناه می‌خواستند:

(اللهم إنى أعوذ بك من جار السوء فى دار المقامات فان جار البدادية يتحول) (رواہ الحاکم ۵۳۲/۱ و هو فی صحيح الجامع ۱۲۹۰)

---

(۱) رواه أبو نعيم في الحلية ۲۸۸/۸ وهو في صحيح الجامع ۸۸۷.

« ای بار خدایا ! بتو پناه می گیرم از همسایه بد ، یعنی همسایه بی که دائمی باشد ، زیرا همسایه صحرانشین از تو دور رفته است ».

نبی کریم ﷺ مسلمین را امر نموده که از همسایه بد پناه بخواهند پس فرموده است « تَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ جَارِ السُّوءِ ، فَإِنَّمَا الْمَقَامَةَ فِيْ أَنْ جَارِ الْبَادِيَةِ يَتَحَوَّلُ عَنْكَ » ^(۱)

ترجمه : « پناه بگیرید به خداوند از همسایه بد دائمی زیرا که همسایه صحرانشین از نزد تو مرخص میگردد »

اثرات همسایه بد خیلی زیاد است و بر زوجین و اولاد ، انواع اینا و ضرر را متوجه میسازد که ذکر آن در این مختصر نمیگنجد و فقط تطبیق احادیث ذکر شده برای شخص بادرایت کافی میباشد .

شاید یکی از مواردی که بعض نیکان بمال و پول شخصی خود برای دوستان خود خانه بی را به اجاره میگیرند ، همین باشد تا مشکل همسایه داری پیش نیابد ، زیرا همسایه نیک در مقابل پول خیلی ارزشمند است .

---

(۱) رواه البخاری فی الأدب المفرد رقم ۱۱۷ و اللفظ فی صحیح الجامع ۲۹۶۷

نصیحت (۴۹)

توجه به اصلاحات لازمی در خانه

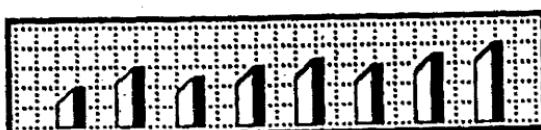
و مهیا ساختن وسایل راحت

از نعمات الهی درین عصر و زمان که برما ارزانی داشته است همانا وسایلی است که امور زندگی را سهل و آسان ساخته است مانند: یخچال، ایرکنديشن، ماشین کالاشونی وغیره. پس از مقتضيات حکمت است که این وسایل را در حد توان و استطاعت به شکل نیک، بدون اسراف و مشقت تهیه غاییم، و باید بین امور تحسینی مفید و کمالیات بی فائد که ارزش ندارد فرق قائل گردیم.

ضرور است در اصلاح و ترمیم آنچه در خانه خراب میشود اقدام صورت گیرد، درحالیکه عده بی از مردم در این موارد

اهمال وی توجهی نموده و همسران شان دایماً شکایت می نمایند که نسبت نبودن جای های مناسب ، خانه مملو از حشرات بوده و حفره های آب زائد پر شده است ، باید تخلیه گردد . زیرا آبریزها بوی ناخوش را به فضا پخش میکند ، و پارچه های اشیای شکسته و تلف شده هر سو پراگنده میباشد !!

بدون شک این حالت مانع بزرگی در راه حصول سعادت بوده و مشکلات زیادی را بین زوجین بوجود می آورد ، پس عاقل کسی است که به معالجه آن پردازد .

(نصيحة ٤٠)

توجه به صحت اهل بیت

وامدادات لازم برای صحت وسلامت فامیل

* (کان رسول الله ، إذا مرض أحد من أهل بيته نفث عليه

بالمعوذات) ^(١)

ترجمه : «چون یکی از اهل بیت پیامبر(علیه السلام) مريض میشند ، آنحضرت (علیه السلام) بر او معوذین را میخوانند و دم میکرند ». ^(۲)

* (وكان صلي الله عليه وسلم ، إذا أخذ أهله الوعك أمر بالحساء فصنع ، ثم أمرهم فحسوا ، وكان يقول : إنه ليترق فواد الحزين ، ويسرو عن فواد السقيم ، كما تسرى إحداكن الوسخ عن وجهها) ^(۲)

---

(۱) رواه مسلم رقم ٢١٩٢.

(۲) رواه الترمذی رقم ٢٠٣٩ وهو نفي صحيح الجامع رقم ٤٦٤٦.

ترجمه: «وچون يكى از اهلش راتب ميگرفت امر مى کرد تا «حسا» يكتنوع شوريا را تهيه کنند و بعد مى فرمودند تا ازان بنوشد و ميفرمودند: اين شوريا قلب حزين را قوى ساخته، درد را از قلب مريض دور ميکند. چنانچه يكى از شما چرك، را از چهره خود دور ميکند».

بعضی از اجراءات وقايه وسلامتى:

* حضرت محمد ﷺ فرموده اند: (اذا أمسيتم فكفوا صبيانکم ، فان الشياطين تنتشر حينئذ فاذ اذهب ساعة من الليل فخلوهم ، فغلقوا الابواب واذکرو اسم الله وخرموا آنیتکم واذکروا اسم الله ولو أن تعرضوا عليها شيئاً (مثل العود ونحوه) واطفتوا مصابيحکم). (۱)

در روایت مسلم چنین آمده: (اغلقوا ابوابکم وخرموا آنیتکم، واطفتوا سر جکم وأوکوا أستبیتکم (شدوا ریاطها على افواهها) فإن الشیطان لا یفتح باباً مغلقاً ولا یکشف غطاً، ولا یحل وکاء وان الفوسيقة تضرم البيت على أهله (تسحب فتيل السراج فیشتعل فی البيت) (۲)

(۱) رواه البخاري الفتح . ۸۸/۱-۸۹.

(۲) رواه الإمام أحمد المستد ۳۰۱/۳ وهو في صحيح الجامع . ۱۰۸۰.

وقال ﷺ (لا تتركوا النار في بيوتكم حين تنامون) ^(۱)

ترجمه: «حضرت محمد ﷺ فرموده اند: (دروقت شامگاه فرزندان خود را نگهدارید زیرا شیاطن در این وقت منتشر میشوند. وقتیکه ساعتی از شب سپری شد، بگذارید ایشان را و بسته کنید دروازه های خود را و باد نمایید نام خداوند (جل جلاله) را و بپوشانید ظروف خود را، یاد نمایید نام خداوند (جل جلاله) را و خاموش کنید چراغهای خوش را.

در روایت مسلم چنین آمده است: (بیندید دروازه های خود را و بپوشانید ظروف خود را، و خاموش سازید چراغ های خود را و بیندید دهن مشک خوش را پقینا که شیاطین دروازه بسته، پرده انداخته و کره، بسته شده را باز کرده نمیتوانند... . و پقیناً موش میسوزاند خانه را بالای اهلش و فرموده وقتیکه به خواب میرود آتش را خاموش سازید.

و من الله التوفيق

پایان

---

(۱) رواه البخاری، الفتح ۸۵/۱۱

فهرست

صفحه	محتوکات
الف	مقدمه مترجم.....
د	تقریظ.....
و	سخنی در مورد طبع مجدد.....
ز	مقدمه چاپ دوم.....
ح	مقدمه چاپ سوم.....
۱	مقدمه مؤلف.....
	بخش اول
	ساختار خانه
۹	نصیحت (۱) ساختار خانواده مسلمان.....
۱۴	نصیحت (۲) سعی و کوشش در اصلاح.....
	بخش دوم
	امور ایمانی درخانه
۱۷	نصیحت (۳) امور ایمانی درخانه.....
۱۹	نصیحت (۴) خانه های خود را قبله گردانید...
۲۳	نصیحت (۵) تربیه ایمانی برای اهل بیت.....
۲۵	نصیحت (۶) اهتمام به اذکار شرعی .....

صفحة	محتويات
۲۶	- اذکار خروج از منزل.....
۲۷	- استعمال مسوک .....
۲۸	نصیحت (۷) مواظیبت بر قرائت سوره ..... بخشنامه سوم تعلیم و تربیه
۳۰	نصیحت (۸) تعلیم و تربیه اهل بیت .....
۳۷	نصیحت (۹) ساختن کتابخانه اسلامی.....
۴۳	نصیحت (۱۰) کتابخانه سمعی در منزل.....
۴۷	نصیحت (۱۱) دعوت صالحان و نیکان .....
۴۹	نصیحت (۱۲) دانستن احکام شرعی مربوط.
۵۳	* امر نمودن اطفال و خدمتگاران .....
۵۴	* حرام بودن تگریستن .....
۵۵	* عدم جواز اخراج و خروج .....
۵۵	* جواز دوری کردن مرد از زن .....
۵۶	* تنها استراحت نشدن درخانه .....
۵۷	* انسان در بالای بامیکه چهار .....
۵۸	* اگر پشک خانگی از ظرفی .....

بخش چهارم

اجتماعات و شوره

نصیحت (۱۳) اجتماعات و شوری ها در.....	۵۹
نصیحت (۱۴) عدم اظهار اختلافات	۶۲
نصیحت (۱۵) استقبال نکردن از کسیکه.....	۶۴
نصیحت (۱۶) دقت نمودن و ملاحظات احوال..	۶۸
نصیحت (۱۷) اهتمام ورزیدن در مورد	۷۲
* جلوگیری از خروج اطفال با افراد بد اخلاق..	۷۴
* جدا کردن بستر خواب پسر و دختر.....	۷۵
* مزاح و ملاطفه نمودن	۷۵
نصیحت (۱۸) قاطعیت در تنظیم اوقات	۷۷
نصیحت (۱۹) برنامه عمل زن خارج منزل...	۷۸
* جهات منفی کار کردن زن خارج خانه	۸۲
نصیحت (۲۰) حفظ اسرار منازل	۸۴

بخش پنجم

اخلاقیات درخانه

نصیحت (۲۱) اخلاقیات درخانه و اشاعت....	۸۹
--	----

منوکات	صفده
نصیحت (۲۲) کمک و همکاری در کاری خانه..	۹۱
نصیحت (۲۳) ملاطفه و مزاح همراه اهل بیت.	۹۳
نصیحت (۲۴) مقابله و رو یارویی با اخلاق..	۹۷
نصیحت (۲۵) دره و تازیانه ..	۹۹
* منکرات در منازل	۱۰۲
بخش ششم	
حسن انتخاب پدر موقعيت و ساختمان خانه	
نصیحت (۳۷) حسن انتخاب در موقعیت ...	۱۰۳
نصیحت (۳۸) انتخاب همسایه قبل از خانه..	۱۰۶
نصیحت (۳۹) توجه به اصلاحات لازمی....	۱۰۸
نصیحت (۴۰) توجه به صحت اهل بیت.....	۱۱۰

صدر من هذه المجموعة باللغة الفارسية

المکتبة الفارسیة للدعا و الدعوه و توعیة الالهاء في حملة

المملكة العربية السعودية - جدة - كيلو (١٢) طريق مكة القديم - هاتف: ٦٢٠٠٠٥ (١١١) - فاكس: ٦٢٤٠٣٩٨
٦٢٤٤٤٤٢ - الرمز البريدي: ٢١٢٢١ - هاتف القسم النسائي: